

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"פ 70314-11-20 מדינת ישראל נ' גואטה

בפני כבוד השופטת - נשיאה עינת רון

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

נסים גואטה

הנאשם

הכרעת דין

כתב האישום

נגד הנאשם, אשר בתקופה הרלבנטית שרת כסגן ניצב- קצין אג"מ במרחב ציון ירושלים של משטרת ישראל, הוגש כתב אישום המייחס לו שתי עבירות תקיפה, לפי סעיף 379 לחוק העונשין.

כנטען בכתב האישום הרי שבמהלך שנת 2020, על רקע אירועי מחאה, התקיימו בירושלים, באופן תדיר, הפגנות ובין היתר גם ברחוב בלפור, מול ביתו של ראש הממשלה. מתוקף תפקידו, נטל הנאשם חלק פעיל בטיפול בהפגנות אלה ובאבטחתן.

ביום 22/8/20 בשעה 19.30 לערך, התקיימה תהלוכת מפגינים בירושלים, אשר לא אושרה קודם לכן על ידי משטרת ישראל.

חרף זאת, אפשרה המשטרה את קיום התהלוכה שמסלולה היה מכיוון גשר המיתרים בכניסה לעיר לכיוון רחוב בלפור.

בראשיתה, מנתה התהלוכה מאות בודדות של משתתפים, ובהמשך הצטרפו נוספים והתהלוכה מנתה כאלף איש.

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"פ 70314-11-20 מדינת ישראל נ' גואטה

באבטחת התהלוכה השתתפו כוחות משטרה רבים שכללו גם קצינים בכירים וביניהם אף הנאשם.

במהלך התהלוכה, הגיעו חלק מהמפגינים לרחוב בצלאל, מתוך כוונה להמשיך ולצעוד לעבר כיכר פריז. הכח המשטרתי אשר ביקש למנוע את התקדמות התהלוכה הורה למפגינים לחזור על עקבותיהם וחסם את התקדמותם. אותה עת, עמד הנאשם יחד עם כוחות משטרה נוספים על הכביש.

בשלב מסויים, פנה אביחי גרין (להלן: "אביחי"), אשר נטל חלק בתהלוכה, אל הנאשם והלין בפניו על התנהגותם של השוטרים כלפי המפגינים במקום. בתגובה, הדף הנאשם בחוזקה את אביחי בשתי ידיו, בפניו, פעמיים.

במהלך ההדיפה השניה, מפגין אחר, הסיט את מסכת הפנים של הנאשם והחל להימלט מהמקום. הנאשם החזיר את מסכת הפנים לפניו והחל לדלוק אחר אותו מפגין, במטרה לעצרו. בסיועם של שוטרים נוספים הצליח הנאשם לבצע את מעצרו של אותו מפגין, כאשר כל העת צעקו לעברם המפגינים קריאות שונות, שפכו לכיוונם מים והפריעו למעצר. לאחר מעצר זה, הובל אותו מפגין למעצר כאשר השוטרים אוחזים בידיו וברגליו. במקום היה הנאשם וכן צלם עיתונות וסרטי תעודה, ילון גורביץ (להלן: "ילון") אשר תעד את ההפגנה. במהלך ליווי המפגין העצור ומבלי שהיתה כל אינטראקציה בין ילון לבין הנאשם, הדף הנאשם את ילון בחלק גופו העליון אחורנית והיכה בו בעוצמה בצד פניו, בעודו אוחז בידו מכשיר קשר. כתוצאה מכך משקפיו של ילון נפלו והוא סבל מכאבים בצד ימין של פניו ובאוזנו הימנית.

גדר המחלוקת

גדר המחלוקת בתיק זה היא עובדתית ומשפטית.

ראשית יש לקבוע ממצאים עובדתיים האם אכן נקט הנאשם אלימות כלשהי כלפי אביחי וילון, כנטען בכתב האישום.

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"פ 70314-11-20 מדינת ישראל נ' גואטה

באם ייקבעו ממצאים עובדתיים כאלה לגבי אחד מהם או לגבי שניהם, הרי שיש לבחון האם בנסיבות שהיו קיימות במהלך האירוע רשאי היה הנאשם להשתמש בכח ובאם היה רשאי לעשות כן, והאם הכח שהופעל על ידיו היה סביר.

במסגרת דיון זה תבחנה כלל הטענות שהועלו על ידי הנאשם הן בכפירה, הן במהלך הדיונים והן בסיכומים באשר להיות ההפגנה בלתי חוקית, באשר לטענות הגנה של צידוק וצורך ועוד...

האירוע בו היה מעורב המתלונן אביחי גרין

אביחי נטל חלק בהפגנה ביום 22/8/20 ולדבריו אף בצעדה מגשר המיתרים לרחוב בלפור, אשר במהלכה הגיעו ההולכים לרחוב בצלאל. שם הוקפו על ידי שוטרים והמשך המסלול שלהם נחסם. אביחי תאר כי מלבד השוטרים שחסמו את המפגינים הגיעו למקום גם שוטרים על שלושה סוסים שהחלו להסתובב בין המפגינים. משהבחין אביחי כי מספר חברותיו מהמפגינים נפגעו על ידי הסוסים, ניגש לקצין הבכיר בשטח – הוא הנאשם, וביקש ממנו לחדול לשלוח את הסוסים לכיוון המפגינות ואף ציין כי במקום מצויים ילדים. הוא אישר כי התקרב מאוד אל הנאשם ודיבר ממש לאוזנו, על מנת שישמע את הדברים והסביר זאת בכך שבמקום היה רעש גדול.

מיד לאחר אמירה זו, כך תאר אביחי "הוא שלח לי בוחן לתוך העין, העיף לי את הראש אחורה ונתן לי עוד מהומה..".

אביחי ציין כי הוא סר הצידה לעבר מדרכה במקופם ואזי החלה אנדרלמוסיה שכן סוסי המשטרה כווננו אל תוך ההמון שהחל להימלט ונכנסו אף בין שולחנות בית קפה סמוך. לדבריו: "היינו צריכים לברוח, לא עשינו משהו כדי שזה יתחיל. לי לפחות זו התקלות ראשונה עם החוק בצורה כזו, ערב מאוד קשה".

אביחי הוסיף כי מספר דקות לאחר שארע, כפי שתאר, הוא הבחין בנאשם שהיה מאחורי קו השוטרים ושאל אותו מדוע התנהג כלפיו כאמור. לדבריו, הנאשם השיב לו: "עוף עוף מפה לפני שאני עוצר אותך".

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"פ 70314-11-20 מדינת ישראל נ' גואטה

אביחי נדרש לטענת הנאשם כי משפנה לאיוב ענין הסוסים כינה אותו "אפס" והשיב כי הדבר אינו זכור לו וכי נשאל אודות כך במשטרה ואף הראו לו סרטון שלטענת החוקרים הוא נשמע אומר כך, הגם שלא נשמעה אמירה כזו, אך כאמור הדבר אינו זכור לו. הוצגה לו תשובתו לשאלה זו במשטרה ולפיה הוא ביקש לשמור על זכות השתיקה, כיון שלא זכור לו דבר כזה.

אביחי סיפר כי לחקירה במשטרה הגיע יום לאחר שהתראיין בתקשורת וסיפר כי בכוונתו להגיש תלונה במח"ש. האירוע התרחש במוצאי שבת ותלונתו במח"ש הוגשה ביום שני, לחקירה נקרא יום לאחר מכן. בחקירה הטיחו בו חשדות לגבי ארבע עבירות, לרבות העלבת שוטר, הפרעה לסדר הציבורי ולדבריו בשל שניסו להאשים אותו בכך, לא מצא לנכון לשתף פעולה.

אביחי נדרש להשיב לטענות הנאשם ולפיהן הוא התקרב אל הנאשם באופן מאיים, קילל את השוטרים והעליב אותם, נצמד אל הנאשם באופן מאיים והיטה פניו אל תוך פני הנאשם תוך שצעק לו "אפס" ועל כן נאלץ הנאשם להדוף אותו. אביחי ציין שאכן היטה את ראשו לשניה וחצי – שתי שניות ואז סר הצידה וכאשר הנאשם תקף אותו כבר סר הצידה ולדידו מדובר בתגובה מיותרת שכן הוא לו הפריע למרחב של הנאשם יותר משניה, אמר את דבריו ולא עשה דבר מאיים כלשהו.

לטעמו של אביחי האירוע אותו ערב יצא משליטה כאשר המפקדים במשטרה הובילו את האלימות שהיתה במקום ואת האגרסיביות. הוא הדגיש כי הוא אדם שומר חוק שיצא להפגין בגלל הדמוקרטיה ולראשונה בחייו הרגיש הוא איוב ולא ברור לו מדוע. הוא הכחיש את הטענה כי יצא להפגנה אלימה שמטרתה היתה לעורר פרובוקציה ולהתעמת עם המשטרה. הוא הדגיש כי אותו ערב היה חריג להפגנות אחרות והאירוע היה קיצון וחריג ביחס למה שהכיר ועל כן האירוע נחקק בו. הוא הדגיש כי מה שגרם לסיכון המפגינים היו הסוסים שהוכנסו למקום, כפי שתאר.

בחקירתו הנגדית ציין אביחי כי החל להשתתף בהפגנות מעין זו מאז חודש יולי 2020 ולאחר ההפגנה נשוא תיק זה השתתף בהפגנות רבו נוספות. הוא ציין כי אינו פועל לעידוד אנשים להצטרף להפגנות מלבד שהוא מפרסם ברשתות החברתיות מועידים ומקומות של ההפגנות.

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"פ 70314-11-20 מדינת ישראל נ' גואטה

לדבריו הגיע אותו ערב להפגנה עם שתיים מידידותיו ואחת מהן אף נפצעה כתוצאה מהכנסת הסוסים למקום האירוע. הוא אישר כי לא סיפר על כך בתלונתו במח"ש, כיוון, שלדבריו, הגיע להתלונן אודות הפגיעה בו וכי הוספת שם של מי שנפגעה בהפגנה לא תשפיע, לטעמו, על חיזוק התלונה או על החלשתה.

הוטח באביחי כי מדובר היה בהפגנה לא חוקית ומשביקש הבהרה נטען כנגדו כי המפגינים לא עמדו בהגבלות ההתמודדות עם נגיף הקורונה ולא שהו במרחק של 2 מטרים זה מזה. הוא השיב כי ההפגנות הותרו על ידי ביהמ"ש העליון וכי אף השוטרים עצמם לא שמרו על מרחק נאות זה מזה ומהמפגינים. יתר על כן, הם יצרו "מחסום לחץ" שחייב את המפגינים להשאר בתא שטח קטן וסגור, כך שהשוטרים הם שגרמו לצפיפות. אביחי ציין כי אותה עת לא ידע באם להפגנה זו ניתן רישיון ואף לא היה ער לשאלה זו.

אבישי הכחיש את הטענה כי התקרב עד לאוזנו של הנאשם וחסם את המרחב הפרטי שלו ו/או קרא לעברו קריאות. הוא חזר על כך שהתקרב אל הנאשם כיוון שבמקום היה רעש ניכר והסב את ראשו לעברו, על מנת שהנאשם יוכל לשמוע אותו, אך לא נעמד מולו ולא הפריע לו לפעול במרחב שלו.

הוא הדגיש כי הנאשם היה הקצין הבכיר והאחראי בשטח ועל כן כאזרח ניגש אליו להעיר לו הערה. הוא לא התלהם ולא פעל באמצעות ידיו, אלא התקרב אליו, אמר לו את דבריו וסר הצידה, אזי הנאשם החל להכות אותו. הוא ציין כי בסרטון שהוגש אף ניתן לראות כי הוא היה בדרכו "החוצה".

הוא לא ראה איש תוקף את הנאשם, שופך עליו מים או מנסה לתלוש את מכשיר הקשר שלו, כפי שהציג ב"כ הנאשם. בצפיה בסרטון, בדיעבד, הבחין בטיפות ים באוויר, וכן כי מכשיר הקשר של הנאשם לא היה עליו. הוא אינו יודע אם נתלש ממקומו ועל כל פנים, מדובר היה בדברים שהתרחשו לאחר האירוע בעניינו.

ב"כ הנאשם הטיח באביחי כי הוא משקר באשר למועד זימונו לחקירה וכי הוא זומן לחקירה קודם למועד הגשת התלונה למח"ש, אלא שעשה מאמץ ניכר לדחות את התייצבותו לחקירה.

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"פ 70314-11-20 מדינת ישראל נ' גואטה

אביחי אישר כי התייעץ עם עורך דין מיד לאחר שזומן לחקירה והלה השיב לו אם אינו יכול להתייצב באותו יום שיבקש להגיע למחרת או לאחר מכן. הוא לא זכר באם אמר לחוקרת כי אינו יכול להתייצב אותו יום בשל עבודה, אך ציין כי אותה תקופה עבד ולטענותיו של ב"כ הנאשם השיב כי במידת הצורך יוכל להציג תלושי משכורת לתקופה הרלבנטית. לדבריו, אינו זוכר את תוכן שיחתו עם החוקרת שזימנה אותו אך לא הכחיש כי ביקש להחקר במשטרת תל אביב וציין כי אך הגיוני שיעשה כן לאור מקום מגוריו. הוא הכחיש שגמר אומר להתלונן במח"ש רק לאחר זימונו למשטרה וגם כאשר הוצג לו ציטוט של עו"ד חקלאי, עימו התייעץ ולפיו הונחה אביחי לפנות למח"ש, ציין כי את ההחלטה להגיש תלונה קיבל בעצמו ועוד טרם הזימון, הגם שאישר כי לאחר השיחה שלו עם עו"ד חקלאי ניגש למח"ש. הוא חזר והסביר את רצף האירועים לאחר ההפגנה וציין כי יתכן ולמעשה זומן להחקר אחרי הראיונות בתקשורת, אך לטעמו אין כל נפקא מינה כיוון שהרי לא נעצר באותו ערב של ההפגנה למרות שניתן היה לעשות זאת.

ב"כ הנאשם הטיח באביחי את סדר הדברים והראה כי כחצי שעה קודם להגשת התלונה במח"ש התקשרה אליו החוקרת ממשטרת ירושלים בפעם השניה ואז מסר לה כי יוכל להגיע לחקירה רק למחרת היום והסביר שעשה כן לאור אילוצים בעבודתו.

אביחי הכחיש לאורך כל חקירתו כי יש לתפקיד בניהול ההפגנות או בארגון שלהן ועל כן הטיח בו ב"כ הנאשם פוסט שפורסם על ידיו בספטמבר 2020 ובו קריאה לריכוז הטיפול המשפטי בכל המפגינים שנעצרו במהלך ההפגנות מעין זו. אביחי ציין כי אכן כתב את הדברים, אך בפועל לא עשה דבר ועמד על דבריו כי אין לו כל תפקיד בארגון המחאה. אמנם בעקבות אותו פוסט החליט להקים קמפיין מימון המונים לייצוג עצורים, אך בפועל אין הוא מרכז את פעילות הקמפיין. עם זאת אישר כי הוא אחד מאנשי הקשר למנהל הקמפיין ואף חתם על העברת הכסף לחשבון נאמנות.

עוד נשאל לגבי פוסטים שפרסם ובהם קריאה למחאה, כמו גם קריאה לאי תשלום עבור דו"חות והבהיר כי מדובר היה בהפגנה, בה המשטרה היא שגרמה להצטופפות אנשים ולאחר מכן הוגשו נגד רבים דו"חות רבים ובאשר לאלה, קרא למחות נגדם. (נ/10).
ב"כ הנאשם הציג בפני אביחי סרטון (סרטון 38) אשר לדברי אביחי צולם על ידי פעיל ימין ו"רץ" ברשתות ועל כן היה מוכר לו עדו טרם חקירתו במשטרה, שם הוצג לו.

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"פ 70314-11-20 מדינת ישראל נ' גואטה

בצפיה בסרטו במהלך עדותו ציין כי לא הבחין בעת האירוע באדם המצלם את הדברים כפי שנמפה בסרטון, אך ציין כי במהלך ההפגנה אנשים רבים צילמו את המתרחש. כמו כן אינו יודע באם אכן הונחה על גבו יד, כפי שנטען על ידי ב"כ הנאשם ואינו יודע במי המדובר. הוא חזר והדגיש לשאלות ב"כ הנאשם כי הנאשם הוא זה שתקף אותו ויצר את המגע הראשון. לשאלת ב"כ הנאשם כיצד באותה שניה שנראית הדיפתו של אביחי על ידי הנאשם נראית יד אחרת של מאן דהוא אחר מורידה את המסיכה מפניו של הנאשם ונוגעת בפניו, השיב כי בסרטון נראית יד, הוא אינו יודע מה קרה שם והדברים התרחשו במהירות. הוא אישר כי בסרטון אף נראית יד נוספת על מכשיר הקשר של הנאשם, אך לדבריו מכשיר הקשר עף מגופו של הנאשם כתוצאה מהנפה של הגוף.

אם כן, כך הטיח בו ב"כ הנאשם באותה עת שלדבריו הוכה על ידי הנאשם שלוש ידים (ולא דוקא שלו) הונפו לכיוונו של הנאשם.

אביחי מסר כי כך נראים הדברים בסרטון, אך היה זה "אחרי שהוא העיף עלי ידיים, ההדיפה היתה מאוד לא מידתית".

אביחי אישר כי כאשר התקרב אל הנאשם והחל לדבר עימו, פניו של הנאשם לא היו מופנות כלפיו, אלא ממנו, אלא שלטעמו, הבחין בו הנאשם מזוית עינו, גם אם לא התמקד בו. הוא אישר כי בהודעתו במשטרה מסר שהתקרב אל הנאשם, אך ציין כי התקרב עם ראשו ולא עם גופו.

אביחי אף אישר כי בחקירתו במשטרה הוא נקט בלשון "אינסטינקטיבי" באשר לפעולתו של הנאשם כלפיו, אך הסביר כי אין הכוונה לרפלקס וכי "זה היה אינסטינקט ברוח הדברים שכבר קרו בשטח".

גם בחקירה הנגדית נשאל אביחי אודות תשובתו במהלך החקירה לטענת החוקרת כי כינה את הנאשם "אפס" בכך שביקש לזמור על זוכת השתיקה ונשאל מדוע בחר לעשות כן דוקא בשאלה זו, הוא השיב כי זה היה הרגע בחקירה בו הרגיש שהחקירה מקבלת "טוויסט" ונשאל שאלות שהשיב כי אינו זוכר לגביהם ונעשה ניסיון להכתים אותו. הוא הוסיף כי החוקרת שאלה אותו שאלה זו מספר פעמים וסוף דבר ערערה את בטחונו ועל כן השיב כי יתכן והדבר נפלט

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"פ 70314-11-20 מדינת ישראל נ' גואטה

מפיו, הגם שכאמור, אינו זוכר. הוא הופנה אל דבריו בחקירתו מיד לאחר מכן ולפיהם ציין כי היה בהלם לאור התקפתו הברוטלית על ידי קצין משטרה בכיר ומאחר שהחקירה "מתהפכת" לכיוון שלו הוא בוחר להפסיק לענות על השאלות.

ב"כ הנאשם הטיח באביחי כי תאורו אודות סוסי המשטרה שנכנסו בין יושבי בית הקפה על המדרכה אינו נכון וכי על פי הסרטון הדבר לא ארע. אביחי השיב כי סרטון זה צולם ומתאר את המתרחש במקום כשעתיים לאחר האירוע הרלבנטי ובעלת שהוא כבר היה בדרכו הביתה. הוא הפנה אף אל השעה המצויינת בסרטון.

גרסתו של הנאשם לגבי האירוע הנוגע לאביחי היא כדלקמן. תיאור זה הוא במנותק מדברי הנאשם על ההפגנות באופן כללי ועל ההפגנה נשוא כתב האישום בפרט וכן לגבי סמכויותיו בהפגנה מעין זו והפעלת כח במסגרת זו. כל אלה יובאו להלן. התיאור עתה יעסוק בפן העובדתי בלבד ובהתנהגות הנאשם כלפי אביחי.

הנאשם ציין כי אביחי לא היה מוכר לו קודם להפגנה וכי טרם האירוע הנדון בכתב האישום הבחין בו בצומת הרחובות שז"ר והרצל, עת נבלמה ההפגנה בפעם הראשונה. אביחי ניגש לעברו וצעק.

הוא נדרש לסרטון האירוע (סרטון 37) אשר לדבריו מתאר את ההפגנה הספיציפית טוב ביותר, שכן נראית ההמולה הגדולה מאוד ונשמעות צעקות מכל כיוון. זירת האירוע דינאמית, קללות בקבוקים ושוטרים שנפגעים. תוך כדי שהמבט שלו היה מופנה לכיוון אחר הגיע אביחי מימינו וצעק כשפניו אליו. הנאשם ציין כי מבחינים בסרטון כי תגובתו הראשונית היא שהוא נרתע לאחור ורק לאחר מכן הודף את אביחי מעליו ומרחיק אותו. הוא ציין כי באותו רגע ממש לא ידע מיהו העומד מולו ומה רמת האיום ממנו וכאשר נראית הרחקתו של אביחי ממנו הוא למעשה מרחיק את האיום. תוך כדי כך נראה אחר – משה בר מכה אותו ובחורה תולשת ממנו את מכשיר הקשר שלו. השימוש שלו בכח היה למעצרו של משה בר ומאותו רגע לא היה שימוש בכח. לדבריו, מי שלא חווה אירועים כאלה בשטח לא מבין את תחושות השוטרים ואת מצבם באותה עת וכי מחד גיסא השוטרים פעלו מול אוכלוסיה נורמטיבית שבאה להפגין ומאידך גיסא

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"פ 70314-11-20 מדינת ישראל נ' גואטה

יש קבוצות קיצוניות של פורעי חוק ובתוך כל הקלחת הזו על המשטרה להתנהל באופן מושכל וטוב.

לדברי הנאשם ניתן לראות בסרטון האירוע כי כאשר אביחי התקרב אליו הוא היה מופתע ותגובתו היתה להדוף אותו ממנו. וזה כל אשר עשה. תגובתו היתה אינסטינקטיבית "למה הוא הפנה כלפי". הוא הבהיר כי איום מבחינתו הוא אדם שנמצא צמוד אליו והגיע מנקודה שהוא לא ציפה לה ונצמד אליו תוך שהוא צועק לעברו ומכנה אותו "אפס". בהדיפתו את אביחי הסיר את האיום כלפיו והסתיים האירוע ככל שהוא נוגע לאביחי והמשכו של האירוע הוא בעניינו של משה בר.

אשר לטענתו של אביחי כי הנאשם הכניס לו בוהן לעין, השיב הנאשם מדובר היה בתגובה אינסטינקטיבית של שברירי שניה. הוא לא הרגיש כי עשה כן, אך לא היתה לו כוונה לעשות כן. לשאלה מדוע לא עצר את אביחי אותה עת הבהיר כי מיד לאחר מכן עסק באלימות של אחר ולא התפנה לעצור את אביחי ולמעשה אינו בטוח באם היה עוצר אותו. באותו אירוע תקיפתו של משה בר היתה העיקר והוא נעצר.

הנאשם טען כי כאשר אביחי התקרב אליו הוא צעק "אפס" או "אפסים" והגם שהרעשים היו בלתי נסבלים והמולה גדולה ניתן לשמוע זאת בסרטון. הנאשם ציין כי במהלך ההפגנה פונים אליו אנשים רבים מהמשתתפים בבקשות והערות שונות ואולם השיח איתם הוא אחר לגמרי. אביחי, כפי שתאר, הגיע אליו באופן בלתי צפוי ונצמד אליו במרחב האישי שלו ואזי הגיב באופן אינסטינקטיבי.

בחקירה הנגדית טענה ב"כ המאשימה כי היו לנאשם שלוש גרסאות באשר לפנייתו של אביחי אליו. בהודעה ראשונה שמסר, לא ציין כלל ועיקר כי אביחי כינה אותו בכינוי כלשהו. בהודעה שמסר במח"ש טען כי אביחי פנה אליו בכינוי "אפס" ולאחר מכן ציין שאביחי כינה אותו ואת השוטרים בכינויים והוא כונה "אפס", כמו גם דברים נוספים שאינם זכורים לו. לדבריו, הודעתו הראשונה נמסרה ביום האירוע והתייחסה למעצרו של משה בר. לאחר מכן משהחל לפשט את האירוע ואף צפה בסרטונים נזכר באופן פנייתו. לדבריו, אין המדובר בשינוי גרסה, אלא בתוספת.

ב"כ המאשימה המשיכה להקשות ושאלה את הנאשם שוב מדוע לא מסר את הדברים בהודעתו הראשונה במשטרה, ובמיוחד משבחר למסור הודעה במשטרה ולא מילא דו"ח פעולה

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"פ 70314-11-20 מדינת ישראל נ' גואטה

כמקובל. היא אף הביאה בפניו את הסברו שלו למסירה ההודעה בכך שמדובר באירוע מורכב שיצר הד ציבורי רחב ועל מנת שלא יהיה מקום לפרשנות מסולפת של האירוע. הנאשם חזר על דבריו כי התרכז באירוע לגבי משה בר וציין כי אף לגבי האירוע השני נשוא כתב האישום לגבי ילון לא אמר דבר בהודעה זו. המשיכה ושאלה ב"כ המאשימה הכיצד ציין בהודעה שאביחי הוא שהתחיל באירועים ונתן לגיטימציה לאירוע של משה בר ועל כן הכיצד לא ציין את אופן פנייתו של אביחי אליו ואל השוטרים.

הנאשם חזר על תשובותיו.

ב"כ המאשימה הפנתה את הנאשם אל דבריו לפיהם התייחס לאביחי כאל איום והוא אישר שאכן כך הם פני הדברים. אם כך שאלה ואם אומר הנאשם כי פעל מתוך הגנה עצמית להסרת האיום, הכיצד לא פרט בהודעה במשטרה מה גרם לו להרגיש איום זה. עוד הטיחה ב"כ המאשימה כלפי הנאשם כי הנה במענה שלו לכתב האישום ציין כי התנהגותו כלפי אביחי נבעה, בין היתר, גם בשל החשש מנגיף הקורונה ומדוע נושא זה לא אוזכר כלל בהודעותיו שבמשטרה ובמח"ש. הנאשם השיב כי לא נשאל על הדברים במח"ש וכי התייחס לקורונה בדבריו אודות דניאל לוטם.

עוד נשאל הנאשם מדוע בהודעתו במח"ש משהובאה גרסתו של אביחי לאירועים, לא הכחיש כי אביחי פנה אליו בקשר להרחקת הסוסים מהנערות וטען, כפי שטען עתה כי אביחי התקרב אליו באופן מאיים, צעק לעברו וכינה אותו בכינויים. תשובתו של הנאשם היתה כי הוא צעק תוך כדי תנועה וכי במקום שררו רעש והמולה וקשה להעביר את המסר למי שלא נכח במקום. עם זאת עמד על כך שאביחי קרא לעברו "אפס" וכי לתחושתו מדובר היה באיום.

ב"כ המאשימה שאלה האם מדובר באיום כזה שהצדיק תגובה כל כך חריפה מצידו והוא השיב כי כל שעשה היה להדוף את אביחי לאחור והאיום שחש היה בשל חוסר וודאות מה יעשה אדם שהתקרב אליו כל כך, האם יתקוף ואתו, וכיו"ב.

לשאלה האם כך ינהג כלפי כל אדם שייצמד אליו השיב כי מדובר בסיטואציה מיוחדת כפי שתאר ובתגובה של שברירי שניה. לשאלת ב"כ המאשימה השיב כי לא היה חשש שבתגובתו זו יפגע באדם אחר, הגם שתחילה פניו היו מופנות מאביחי וכי הוא ידע בוודאות כי הוא זה שפנה אליו ולטעמו התגובה שלו היתה נכונה ומדוייקת במקרה זה. הוא עמד על כך שמדובר בהגנה עצמית וכי לא היה עליו לחכות שאביחי יתקוף אותו. לאור ניסיונו הותיק כקצין ראה לנכון

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"פ 70314-11-20 מדינת ישראל נ' גואטה

להדוף אותו וכן הוסיף: "היום אנחנו יודעים שזה חלק מפרובוקציה וקנוניה של עוד אנשים אך הוא הגיע אלי בצורה כזו עם צעקות קיצוניות אני לא רואה דרך אחרת לטפל בזה ולהסיר את האיום ושזה לא מידתי כפי שפעלנו".

בהמשך החקירה הנגדית ציין כי בסרטון רואים גם את משה בר ואת האישה שתפסה במכשיר הקשר שלו וכל זאת בעוד מצלמה מכוונת כלפיו ועל כן אין לו כל ספק שמדובר בקניוניה נגדו. לשאלת ב"כ המאשימה הכיצד לא מסר גירסה כזו קודם לכן, אלא רק עתה לאחר עדותו של אביחי בביהמ"ש, השיב כי הקשר בין אביחי למשה בר ברור הגם שהדבר לא עלה בהודעתו הראשונה.

עוד הוסיף הנאשם כי בהפגנה זו היו הרבה הפרות סדר שהיה צורך לפזר אותן וכי הוא ראה את אביחי, בעצם נוכחותו על הכביש וחסימת הכביש יחד עם אחרים כהפרת סדר.

בהודעתו במשטרה בסמוך לאחר האירוע (ת/2) תאר הנאשם את האלימות שהופעלה כלפי השוטרים על ידי המפגינים ואשר לטעמו, היתה חריגה וציין שני מקרים ספציפיים של המפגינים משה בר ודניאל לוטם. באשר לאביחי ציין: "ניגש אלי בחור עם חולצה כחולה, הצמיד את פניו לפני שלי באופן מאיים וקרא לי "אפס" בצורה מאיימת ועמד בדרכי כך שנאלצתי להדוף אותו ממני על מנת להמשיך בעבודתי..." בהודעתו במח"ש שנמסרה מאוחר יותר באותו יום (ת/3) חזר על דברים אלה ומשהוצג בפניו הסרטון והוא נשאל מדוע למעשה הדף את אביחי השיב כי הוא לא "התעסק" איתו בכלל אלא ושחח עם קצין אחר ואביחי הוא שניגש אליו בצורה מאיימת והצמיד פניו לפניו תוך שקרא אפסים ונאצים.

לטעמו מדובר בתגובה מידתית ואין המדובר בשימוש בכח מוגזם? לשאלה מדוע לא הרחיק אותו בדברים אלא בכח השיב כי לא היה שם שיח כלשהו והתנהגותו היתה משום פרובוקציה ואיימה עליו ועל כן הדף אותו הצידה.

בהודעה נוספת שמסר הנאשם במח"ש ביום 3/9/20 (ת/5) חזר הנאשם על גרסתו. משעומת עם גרסתו של אביחי, לפיה פנה אליו בנושא הסוסים, השיב שהמהומה במקום היתה רבה וכל שהוא יכול לומר שאביחי צרח לעברו תוך שהצמיד את פניו לפניו. לדבריו היתה זו פרובוקציה מתואמת של אביחי ומשה בר, שהוא המפגין שהלם בנאשם מיד לאחר מכן.

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"פ 70314-11-20 מדינת ישראל נ' גואטה

לא נמסרו עדויות נוספות שיש בהן להשליך על הקביעות העובדתיות באשר לאירוע בו היה מעורב אביחי.

עדים נוספים אשר מסרו עדויות הן מטעם התביעה והן מטעם ההגנה מתייחסים להיבטים אחרים של הכרעת הדין, כפי שיפורט הלן.

ממצאים באשר לאירוע בו היה מעורב אביחי גרין

נראה, כי מבחינה עובדתית, גיזרת המחלוקת בין המאשימה להגנה אינה גדולה. אין חולק על פי גרסאות אביחי והנאשם עצמו כי אביחי לא יצר מגע פיזי עם הנאשם. אין חולק כי המגע הפיזי היחיד שהיה באירוע זה הוא זה שננקט על ידי הנאשם כלפי אביחי. עם זאת גירסת הנאשם היא כי הרגיש עצמו מאויים על ידי התנהגותו של אביחי ועל כן היה עליו להרחיק את האיום מעליו וכן ציין כי לטעמו פעולותיו של אביחי היו פרובוקציה וחלק מקנוניה נגדו בה היו מעורבים נוספים שנצפו בסרטו ואלה מצאו לתלוש את המסכה מעל פניו ולתלוש את מכשיר הקשר מעל גופו.

אכן בקרבתו של אביחי נצפים אנשים נוספים. נראה כי אחרים, שאינם אביחי, אכן היו מעורבים במעשים שכוונו נגד הנאשם, ואולם לבד מהעלאת הטענה לכשעצמה לא נוצר בסיס ראיתי ולו ראשוני לביסוס הטענה כי מדובר היה בפעולה מחושבת ומתוכננת כחלק מקנוניה וכי היתה קנוניה כלשהי נגד הנאשם. אביחי עצמו לא הכחיש כלל ועיקר כי הוא התקרב מאוד אל הנאשם ואף דיבר אל אוזנו. הוא ציין כי חייב היה לעשות כן לאור הרעש וההמולה שהיו במקום. אביחי גם ציין כי פנייתו אל הנאשם היתה אל הבכיר בשטח וממונה על כוחות המשטרה והוא פנה אליו בנושא הקשור לתחום תפקידו, דהיינו הרחקת הסוסים והפרשים מהמקום. אביחי לא הודה בכך במפורש אך לא הכחיש כי יתכן ואף כינה את הנאשם בכינוי עולב "אפס", כפי שציין הנאשם.

לא מצאתי כי היה בהתנהגותו של אביחי משום איום כלפי הנאשם. בוודאי לא היתה היא חריגה מעבר להתנהגות של מפגינים רבים אחרים שהיו במקום. לא היה בעצם התקרבותו אל הנאשם

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"פ 70314-11-20 מדינת ישראל נ' גואטה

ופנייה אל הנאשם כדי ליצור את האיום אליו מתייחס הנאשם, ולא ניתן ללמוד מהתנהלות כזו, שכאמור לא היתה חריגה למקום ולנסיבות ולא היה בה מעבר להתקרבות ולדיבור התנהגות אלימה או מאיימת כלשהי כך שלא קמה לו לנאשם עילה של הפעלת כח בשל הגנה עצמית.

יתר על כן, לו אכן נחשבה התנהגותו של אביחי כמאיימת וכחמורה כפי שהציג אותה הנאשם, מדוע לא נעצר אביחי אותו ערב כפי שנעצרו לא מעטים אחרים ואף לא נתבקשו פרטיו במהלך האירוע.

זימונו לחקירה של אביחי נעשה רק לאחר שפרטיו עלו בתקשורת (ראה מזכרה של פקד רותם זקן מיום 25/8/22 – ת/12).

ובאשר לסוג הכח ומידת הכח שהופעלה – לאחר ששמעתי את כלל העדויות והתרשמתי מעדותו של אביחי, שלא היתה מתלהמת או מוגזמת והא אף לא הכחיש את הקטעים באירוע שהיו לא נוחים לו, ולאחר שדחיתי, כאמור, את גרסתו של הנאשם, מצאתי לקבל את גרסתו של אביחי כמהימנה ועל כן אני קובעת כי הנאשם הדף את אביחי ממנו ואף היכה אותו בעינו.

האירוע בו היה מעורב המתלונן ילון גורביץ

ילון גורביץ הציג עצמו כבמאי סרטי תעודה ותיק וכי במסגרת זו תעד הפגנות רבות ולמעשה נמצא כמעט בכל הפגנה מ"הפגנות בלפור".

באשר לאירועי ערב מוצ"ש הרלבנטי ציין כי למיטב ידיעתו היתה זו פעם ראשונה שלהפגנה קדמה צעדה מגשר המיתרים לכיוון רחוב בלפור.

לטעמו המשטרה לא היתה ערוכה לכך ולא לא ידעה מה לעשות. במהלך הצעדה חסמו השוטרים בכמה נקודות את המשך הליכת המפגינים. ילון ציין כי הוא יכול היה להמשיך בדרך באופן חופשי כיוון שיש לו תעודת עיתונאי.

בשלב מסויים התפצלו המפגינים והוא המשיך עם אלה שפנו לכיוון הסימטאות של רח' בצלאל ומשם לרח' בלפור. במעלה רחוב בצלאל התברר כי המשטרה הכניסה למקום סוסים, אשר על פי תיאורו של ילון ממש דהרו בפראות והעיפו אנשים. גם הוא נפגע מאחד הסוסים. במקום

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"פ 70314-11-20 מדינת ישראל נ' גואטה

היתה שרשרת של שוטרים אוחזי ידיים אשר בכך מנעו את מעבר המפגינים. הוא ניגש אליהם וביקש לעבוד לצד השני, בשל היותו עיתונאי והדבר ניתן לו. אזי, באופן לא ברור החלו השוטרים במעצר אנשים. משהוא הבחין במפגין שנעצר הוא התחיל לצלם. משנעצר מפגין והובל על ידי שלושה שוטרים, ואחריהם קצין במדי א' הלך אחריהם. הקצין שאז לא ידע מיהו פנה אליו, דחף אותו והיכה אותו באגרופ. ילון ציין כי אותה עת חשש לנזק למצלמתו יותר מאשר מנזק לו.

הוא ציין כי מאן דהו אשר היה לידו צילם תמונה של התרחשות זו (ת/1) ואף היה מבוהל הרבה יותר ממנו. הוא עצמו צעק מיד לאחר מכן אל עבר הקצין והביע תדהמה בשל התנהגותו ובשלב זה מצלמתו שלו עצמו כבר פעלה. הנוכחים במקום הציעו לו לתבוע את הקצין ואולם הוא השיב להם כי אין לו ענין אישי נגדו. יום לאחר מכן הבחין בפייס בוק בהודעה מטעמו של אחיו של הנאשם ולפיה הנאשם לא תקף אותו ולא קרו דברים מעולם. ילון הגיב להודעה זו בתגובה ולפיה הוא "חטף" מאחיו של הנאשם וביקש כי תקבע ביניהם פגישה מתוך גישה של "מודה ועוזב ירוחם". אלא שאותו יום התקיימה מסיבת עיתונאים במהלכה ניתן גיבוי מלא לנאשם ואזי הבין כי המשטרה מתכחשת לדברים שהתרחשו לנגד עיניו. גם מאחיו של הנאשם לא הגיעה כל תגובה ולאחר יומיים-שלושה הבין כי הנאשם לא מתכוון להתנצל והחליט להגיש תלונה במח"ש.

ילון הציג את התמונה שצילם מפגין שעמד לידו. (ת/1)

ייאמר כי ההגנה התנגדה לקבילותה של התמונה תוך העלאת הטענה כי יתכן והיא שונתה, זוייפה וכיו"ב.

בהחלטתי נקבע כי התמונה קבילה וכי ענין משקלה ייבחן לאחר קבלת כל ראיות ההגנה והתביעה.

עתה – משכל הראויות הוגשו וכל העדויות נשמעו לא מצאתי ולו ראשית ביסוס כלשהו לטענה כי תמונה זו שונתה, זוייפה או כי נעשה בה דבר. ועל כן משקלה מלא.

תמונה זו משקפת את רגע המגע ממש בים הנשיים כאשר משקפיו של ילון עפי מעל ראשו ונראים באוויר.

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"פ 70314-11-20 מדינת ישראל נ' גואטה

כן הוצג בפני ילון סרטון (סרטון 43) אשר לדבריו התקבל אצלו מידיה של כתבת ערוץ 2 ולאחר מכן נמסר על ידיו למח"ש. בסרטון, כך לדבריו, הוא נצפה מצלם את אירועי ההפגנה ואת המעצר שתאר כאשר לפתע הסתובב הנאשם וחבט בו. (ת/19)

כן הוצג סרטון 29 שהוא סרטון שצילם ילון עצמו ותחילתו בצילום המסך של העיתונאי שצילם את האירוע עם הנאשם (ת/1) והמשכו בפנייתו לנאשם ומעצרים אחרים שבוצעו במקום.

בחקירה הנגדית השיב ילון כי הוא הרבה לצלם הפגנות לשם תיעוד דוקומנטרי וצבר עשרות רבות של שעות צילום.

לגבי הנאשם ציין כי אם אמר שהוא הגיע אליו משום מקום, הרי שכוונתו היתה ללא כל סיבה. הוא אציין כי לא היתה לו כל אינטראקציה עם הנאשם או עם שוטרים אחרים וכל שעשה במקום היה לצלם.

הוא אינו יודע מדוע מצא הנאשם להכות אותו והבהיר כי הנאשם שלא פגע בו ממש בפניו שכן הוא הסיט את ראשו מעט. תגובתו היתה בניסיון לחסום את הנאשם באמצעות ידו כפי שנראה בתמונה, כאשר באותה תמונה אף רואים כיצד משקפיו עפו באוויר. לשאלה מדוע לא הזכיר את המשקפיים בחקירה הראשית השיב כי אינו רואה בכך פרט חשוב כל כך. הוא עמד על כך שאגרופו של הנאשם פגע בו, אך לא באמצע הפנים, כיוון שכאמור, הוא הסיט את ראשו. כן אישר כי ידו של הנאשם או דבר מה שהחזיק בידו פגעה בפניו ובשל כך נפלו משקפיו. ילון ציין כי הוא נמצא בסיטואציות רבות ורק בשל המכה של הנאשם בו לא היה מתלונן נגדו וגם אם עתה יקום הנאשם ויודה כי "בחסות המשטרה פשענו" הרי שהוא ימשוך את תלונתו. לשאלת ב"כ הנאשם מה כן היה מצדיק הפעלת כח מצידו של הנאשם, השיב ילון כי שוטר אמור לפעול כך רק אם נשקפת סכנה לחייו. באירוע זה, כך הדגיש, לא נשקפה סכנה כלשהי לנאשם ולשוטרים. להערכתו המשטרה לא היתה ערוכה לניהול האירוע ומאחר שהמשיך לצלם אירועים מעין אלה, הוא סבור שלאחר מכן למדו והיום התנהגותם אחרת. ב"כ הנאשם הראה לנאשם את הסרטון שצולם והקרין אותו במהירות איטית. לטענתו רואים שני אירועי מפגש עם הנאשם במשך כשניה וחצי.

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"פ 70314-11-20 מדינת ישראל נ' גואטה

ילון השיב שמדובר בשתי עשיריות שניה ולמעשה באותו אירוע. לשאלת ב"כ הנאשם מדוע בבית המשפט תאר לראשונה גם דחיפה וגם מכה, ציין ילון כי המדובר באותו אירוע וגם כיום כאשר הוא מתאר את האירוע הוא מספר על מכה אחת, הוא לא ראה זאת כרלבנטי לספר כי קודם לכן דחף אתו הנאשם ואז היכה בו. לטעמו מדובר באירוע אחד. ב"כ הנאשם הטיח בילון כי למעשה הוא מעיד את שראה בסרטון ולא מזכרנו, אלא שילון השיב כי ראשית הגיע למח"ש ומסר הודעתו ורק לאחר מכן צורף הסרטון. משהטיח בו ב"כ הנאשם כי הגיע לחקירה במח"ש מצוייד בסרטון, לא שלל זאת וציין כי הדבר ניתן לבדיקה ויש לאתר את המועד בו שודרה הכתבה שהכילה את הסרטון בערוץ 2, שכן רק לאחר השידור נמסר לו הסרטון על ידי כתבת הערוץ.

ב"כ הנאשם ציין כי על פי הסרטון הרי שילון הגיע מימין של הנאשם, במהלך מעצרו של אותו מפגין וניסה להיכנס בינו לבין המפגין. ילון אישר שאכן הגיע מימין וניסה לצלם את האירוע והנאשם דחף אותו והיכה אותו. מטרתו לא היתה לצלם את הנאשם אלא לצלם את המעצר. הוא אישר כי לצורך כך ניסה להתקרב. משהוקרן הסרט במהירות איטית אישר ילון כי לאחר שהנאשם שדחף אותו נראה פריים בו אין מגע בינו לבין הנאשם ולטענת ב"כ הנאשם הוא שתקף את הנאשם. זאת הכחיש ילון וציין כי אמנם רואים את ידו בפריים זה, אך לא את תקיפתו של הנאשם אלא את ניסיונו שלו להגן על עצמו. הוא לא נגע בנאשם. הוא הדגיש בבית המשפט כיצד ניסה להגן על המצלמה שלא תפגע ואת תנועת ידו לשם כך. ב"כ הנאשם הטיח בו כי כניסתו לתוך האירוע והליכתו "בין רגליהם של השוטרים" אשר ביצעו מעצר היתה משום הפרעה לשוטר. ילון טען כי לסברתו אין המדובר בכך.

לטענה כי תוך כדי כך קרא קריאות לעבר השוטרים דוגמת: "תעזבו אותו תשחררו אותו" השיב כי הגיוני שאכן כך קרה, שכן הוא חס על המפגינים ואינו אוהב שמתנהגים אליהם באלימות. הוא הוסיף שלא אחת בהפגנות הוא פונה אל השוטרים ומבקש מהם להתייחס בעדינות כלפי המפגינים ומסביר להם שאלה מפגינים בשביל הוריהם ומשפחותיהם של השוטרים. הוא ציין כי לא מסר זאת בהודעתו במח"ש כיוון שהוא נוהג כך כל העת, והגם שאינו זוכר כי כך ספציפית

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"פ 70314-11-20 מדינת ישראל נ' גואטה

קרה באירוע זה, הדבר יתכן. לטעמו אף אמר את הדברים לשוטר שחקר אותו במח"ש. עם זאת אישר, כי אכן בהודעתו לא רשום דבר על כך. ילון סיפר כי זו אינה "ההתקלות" הראשונה שלו עם המשטרה ואפילו אותו יום הופעל על ידי שוטר אל הקרקע. הוא אישר כי אכן לא הגיש תלונה נגד אותו שוטר וחזר על כך כי לא היה בכוונתו להגיש תלונה גם על הנאשם. הוא ציין כי היו עוד פעמים שדחפו אותו או שהוא נדחף, אך מעולם לא הגיע הדבר לידי כך, כפי שהיה באירוע עם הנאשם. הוא אישר שאכן לא אחת הוא פונה אל שוטרים בדברים, בדומה לתיאור שנמסר לעיל ואין הוא רואה כך הפרעה לשוטר. הוא אינו מגדף אותם ואינו צועק, אלא פונה אליהם בדברים. בהמשך צפה בסרטון בו התקרב את העצור שהובל אל המדרכה ואישר כי אכן פנה אל העצור וביקש לדעת את פרטיו וכן כי השוטרים במקום ביקשו ממנו להתרחק וכי הוא השיב להם שהוא עושה את עבודתו למען משפחותיהם ואף ציין כי אין המדובר בשטח סגור. הוא הפנה את תשומת הלב כי במקום נמצאה עיתונאית נוספת שאף עמדה לפניו.

ילון אישר כי טרם המפגש עם הנאשם אף הוא נחבט על ידי אחד הסוסים. לשאלות ב"כ הנאשם השיב כי הוא מסר את הדברים במח"ש, אך לא ראה בהם חשיבות גדולה וכי מדובר היה בחלק מהאירוע. הוא ציין כי לטעמו הדבר לא רלבנטי למפגש שלו עם הנאשם.

ב"כ הנאשם הטיח בילון כי למעשה הוא פעיל מרכזי של המחאה, מתסיס, מארגן הפגנות, מדרבן אנשים לצאת להפגנות, מוציא אותם בקבוצות סודיות וכי למעשה אינו במאי דוקומנטרי אלא מי שמקדיש את כל חייו למלחמה ב"רודן מבלפור" ובחר לעשות סיכול ממוקד לנאשם. ילון הכחיש את כל הדברים.

הוא אישר פוסט שכתב ובו קריאה להמשיך ולהשתתף בהפגנות וכי ההפגנה היא צעד משמעותי להדחת ראש הממשלה וכן פוסט נוסף דומה. הוא הסביר כי מה שמניע אותו היא דאגתו לדמוקרטיה בישראל ואין לו כל קשר לתנועת קריים מיניסטר, כפי שהציג ב"כ הנאשם. בתקופה מסויימת הוא תעד את אחד מראשיה גונן בן יצחק. עוד הוסיף כי דעותיו הפרטיות אינן רלבנטיות כלל ועיקר לאירוע זה. לשאלות ב"כ הנאשם הכחיש ילון כי אשתו פעילה בקריים מיניסטר ואף בנו אינו משתייך לארגון זה או אחר, הגם שהוא פעיל במחאה.

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"פ 70314-11-20 מדינת ישראל נ' גואטה

כאמור לעיל, ואף בעניינו של ילון, תובא עתה גרסתו של הנאשם באשר לאירוע זה בלבד.

הנאשם תאר כי לאחר מעצרו של המפגין הנצפה בסרטון הרלבנטי הוא הלך אחרי השוטרים שעצרו את המפגין ולמעשה ליווה אותם לנקודת ריכוז העצורים. ילון נכנס בינו לבין השוטרים וקרא לשוטרים לעזוב את המפגין ולשחרר אותו. לדברי הנאשם, הרי שמבחינתו שלו ילון הוא זה שיזם את המגע עימם ובעצם כניסתו למרחב שבינו לבין השוטרים הוא הפריע לשוטרים במילוי תפקידם. הנאשם ציין כי בחקירתו במח"ש זכר את הדברים במעורפל לגבי ילון, אך זכר שביקשו ממנו מספר פעמים קודם לכן שלא להפריע לשוטרים. הנאשם ציין כי אותה עת אחז בידו השמאלית את מכשיר הקשר שלו והוא הדף את ילון הדיפה ראשונה על מנת להוציא אותו מהמסלול שבו הוא – הנאשם הולך בקרבת השוטרים ולדבריו: "ובעצם בשלב הזה אני הרגשתי סוג של התנגדות. זה אומר שילון בעצמו לא הולך אחורה, נהפוך הוא הוא מתנגד להדיפה שלי ולכן באה ההדיפה השנייה. מבחינתי זה סוג של אותה פעולה". לטעמו, משילון התנגד להדיפה הראשונה, ראה להמשיך כך ולהדוף אותו על מנת להרחיק אותו ממש. הוא הסביר שבהדיפה הראשונה חש את התנגדותו של ילון.

לדברי הנאשם גם בסרטון ניתן לצפות שפעולתו היתה הדיפה ולא מעבר לכך וכן ציין כי נצפה שילון אוחז בחולצתו ואף מכך ניתן ללמוד על מידת ההתנגדות שלו. אין המדובר באלימות, אלא בהדיפה והרחקה בהתחשב בין היתר בהמולה ובאווירה במקום. הנאשם חזר והדגיש כי ילון בקריאותיו לשוטרים כי ישחררו את העצור, הפריע לשוטרים באופן חד משמעי והפריע למעצר.

עוד הוסיף כי בסרטון נראית ידו קפוצה כיוון שאחז במכשיר הקשר אך הכחיש מכל וכל כי מדובר באגרופ. ידו הימנית שהיא היד החזקה, היתה בתנועת הדיפה. גם בעניינו של ילון, כך הסביר הנאשם, היה משום סוג של איום כיוון שנכנס בינו לבין השוטרים וניסה להפריע לפעילות השוטרים "מבחינתי ניתוח סיטואציה כזו, האיום שהוא מפריע לנו לבצע עבודה ומתנגד לביצוע מעצר ורוצה למנוע את המעצר". מבחינתו הכל יכול היה לקרות ויתכן שילון היה תופס שוטר, או תופס עצור, או מנסה להבריח את העצור, וכל אירוע יכול להתרחש ועל כן ראה לנכון להרחיקו. לאחר שהרחיק אותו – הוסר האיום. לטעמו זוהי פעולה סבירה ומידתית ולא היה מקום מעבר לכך אף לעצור את ילון, הגם שהיתה לו סמכות לעשות כן.

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"פ 70314-11-20 מדינת ישראל נ' גואטה

בחקירה הנגדית הטיחה ב"כ המאשימה בנאשם כי מספר שוטרים שליוו את המפגין העצור למעצר נחקרו במח"ש ואיש מהם לא התייחס לילון. לדבריו, זאת מפני שהם הלכו קדימה והוא הלך מאחור וילון נכנס ביניהם וצעק לעברם. לדבריו, הם לא יכלו להבחין בו או לשמוע אותו. אם כך הקשתה ב"כ המאשימה, כיצד הפריע להם ילון. הנאשם השיב כי ילון היה בדרכו אליהם ואף פנה אליהם. הנאשם אישר כי את נוסח קריאתו של ילון לעבר השוטרים שמע רק במהלך הדיון, אך מבחינתו די היה בכך שהלך לעברם. עוד הוטח בנאשם כי הגם שהוא מייחס חומרה רבה להתנהגותו של ילון, כפי שתאר לעיל, הוא לא מצא לנכון למסור על כך דבר בהודעתו במשטרה וציין אותו לראשונה רק שעומת עם עובדה זו ב-3/9/20.

המשיכה ב"כ המאשימה וציינה כי סיפר אודות העצור – משה בר ומדוע איפוא לא סיפר על ילון ולטעמו, כך ציין, אין האירועים קשורים הגם שילון הפריע למעצר. הוא חזר על דבריו כי אביחי גרין לטעמו, הוא חלק מהקנוניה שהיתה סביב מעצרו של משה בר ואילו ילון אינו קשור לחבורה זו.

על אף שהנאשם ציין את האירוע של ילון כחמור מזה של אביחי, הרי שבהודעתו במשטרה לא דיווח על הפעלת אלימות כלפיו במטרה להרחיקו מן המקום, כפי שעשה לגבי אחרים. הוא ציין כי אירועים כאלה מתרחשים רבות ותדיר במהלך ההפגנות ועל כן התייחס אליהם באופן כללי. ב"כ המאשימה הטיחה בנאשם כי לאור הצפייה בסרטון האירוע נראה כי בשעה שהפעיל אלימות כלפי ילון, העצור עמד ולא היה בקרבתו של ילון ועל כן מדוע היה צורך להכותו או להדוף אותו. הנאשם השיב כי עדיין הובילו את העצור אותה עת וכי ילון הורחק תוך כדי שעשה תנועות כלפי העצור והשוטרים. הוא זה שיצר את האינטרקציה עם השוטרים ולכן הורחק. הנאשם הסביר את הדיפתו השניה של ילון בכך שהרגיש התנגדות, כפי שציין ואף ציין שעל פי הסרטון ילון נראה אוחז בחולצתו. משהטיחה בו ב"כ המאשימה כי גירסת ההדיפה השניה נשמעת לראשונה רק בבית המשפט, השיב כי רק בבית המשפט נעשתה רזולוציה כזו ומבחינתו מדובר באירוע אחד.

עוד הקשתה ב"כ המאשימה והציגה בסרטון כיצד נצפה ילון כשהוא עומד קרוב מאוד לשוטרים ועצור ומסביר להם שאל להם לעצור אותו כיוון שאותו מפגין פועל לטובתם ולטובת משפחותיהם ולא ניכר כלל ועיקר כי הדבר הפריע לשוטרים. הנאשם השיב כי זוהי סיטואציה

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"פ 70314-11-20 מדינת ישראל נ' גואטה

אחרת לגמרי, שלא היתה במהלך ההמולה הגדולה ובעת ביצוע המעצר עצמו וילון מורשה להגיע למקום בשל היותו עיתונאי. מדובר בשיחה שנוהלה במקום שקט ועל כן לא היה צורך להדוף אותו.

אם כך שאלה ב"כ המאשימה ולאור אמירה קודמת של הנאשם ולפיה מאפשרים לעיתונאים ולצלמים להתקרב אל האירועים, מדוע לא נהג גם עם ילון כך, השיב כי יתנהגו כלפיו כאל אחד האדם כאשר הוא מפריע לשוטרים. פניה אל השוטרים בענין העצור אינה חלק מעבודתו העיתונאית של ילון.

מהתמונה שצולמה על ידי צלם אחר (ת/1) והמתעדת את רגע האינטרקציה בין הנאשם לבין ילון נראה הנאשם כשידו האחת על ילון וידו האחרת מופנית כלפיו. ידו האחת של ילון בין גופו לבין גופו של הנאשם וידו האחרת אווזת במצלמתו ומסיטה אותה לאחור. באוויר נראים בבירור משקפיו של ילון שעפו מעל פניו.

בהודעותיו של הנאשם במשטרה ובמח"ש (ת/2-ת/3) לא נזכר כלל עניינו של ילון, הגם שעניינים ספציפיים אחרים נזכרו, לרבות התנהלותו של אביחי, כאמור לעיל והגם שהנאשם ציין בעדותו בית המשפט כי ענינו של ילון היה חמור מזה של אביחי. בהודעה נוספת שנמסרה במח"ש ביום 3/9/20 (ת/5) נתבקש הנאשם להתייחס לעניינו של ילון והשיב שזאתה עת הובילו עצור למעצר וילון התקרב עם המצלמה והפריע לתנועה. למיטב זכרונו, במהלך האירוע וקודם לכן, העירו לילון מספר פעמים והוא נהדף על ידי הנאשם על מנת למנוע את ההפרעה להובלת העצור. הנאשם עומת עם גרסתו של ילון באשר לאליומות שהופנתה כלפיו וציין כי הדף את ילון בשתי ידיו. מדובר בהדיפה ואין המדובר באגרופ.

לא נמסרו עדויות נוספות שיש בהן להשליך על הקביעות העובדתיות באשר לאירוע בו היה מעורב ילון.

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"פ 70314-11-20 מדינת ישראל נ' גואטה

עדים נוספים אשר מסרו עדויות הן מטעם התביעה והן מטעם ההגנה מתייחסים להיבטים אחרים של הכרעת הדין, כפי שיפורט להלן.

מסרטון שהועבר לילון מערוץ 2 והוא שהעבירו למח"ש (ת/19) עולה כי שוטרים מובילים למעצר מפגין וילון עומד בסמוך ומתעדת במצלמתו את המתרחש. לאחר שהמפגין הורד ארצה והלך בכוחות עצמו לעבר מקום כינוס העצורים, נראה הנאשם הודף באמצעות שתי ידיו את ילון ולאחר מכן היכה אותו הנאשם בפניו כאשר בידו הוא אווז את מכשיר הקשר שלו. הנאשם הלך לכיוון מי שצילם סרטון זה, אשר נשמע בסרטון אומר לנאשם: "אתה הרבצת לו עכשיו, אנחנו צילמנו את זה".

סרטון נוסף שהוגש, צולם על ידי ילון עצמו והוא צולם לאחר האירוע הנטען (ת/21) ובו נצפה ילון בסמוך לנאשם כשהוא פונה אליו באמירה כי היכה אותו כעיתונאי באגרופו והוא מעוניין לצלם את שמו. הנאשם לא השיב דבר על דברים אלה. בסרטון נצפה מעצר של מפגין נוסף שבוצע על ידי שוטרים, כאשר סביבו של העצור עיתונאים רבים שאף חסמו את דרכם של השוטרים העוצרים, איש מהם לא נהדף או הורחק בכח מהמקום.

ממצאים באשר לאירוע בו היה מעורב ילון גורביץ

גם בעניינו של ילון אין הטענה כי ילון תקף את הנאשם או הפעיל כלפיו אלימות כלשהי. הנאשם, כך הסביר, ראה בהתנהלותו של ילון במקום משום הפרעה לשוטרים והפרעה לביצוע מעצר שהתבצע אותה עת ועל כן מצא להרחיקו מן המקום בהדיפתו.

ילון לא הכחיש כלל ועיקר כי התקרב למוקם ביצוע המעצר ותעד את המעצר, כפי שהוא נוהג לעשות בהפגנות אלה. הוא גם לא הכחיש כי פנה בקריאות אל השוטרים וציין כי זהו מנהגו בכל ההפגנות לפנות אל לב השוטרים ולהסביר להם כי המפגינים פועלים גם לטובתם הם. אין חולק, כי ילון לא נצפה בכל הסרטונים שהוגשו, ואף לא נטען כלפיו כך, כי הוא נקט פעולה אקטיבית כלשהי על מנת למנוע את המעצר של המפגין האחר, להתנגד לו, או להפריע לו.

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"פ 70314-11-20 מדינת ישראל נ' גואטה

עוד יודגש כי בכלל הסרטונים שהוצגו בפני בית המשפט נראים אזרחים רבים מצלמים את המתרחש במכשירי טלפון ובמצלמות אחרות. ילון עצמו היה מצויד, כנראה התמונה (ת/1) במצלמה מקצועית.

במקום האירוע היה המון רב, שאון רב וחיכוכים לא מועטים בין המפגינים למשטרה. התקרבותו של ילון אל זירת ביצוע המעצר לכשעצמה ואף דיבוריו תוך כדי ביצוע המעצר אין בהם כדי להפריע לשוטרים לבצע את עבודתם ובכלל זה את המעצר. לא היה בהם דבר כדי להפריע למעצר או להתנגד לו ועל כן לא יצר ילון איום כלשהו כלפי השוטרים או הליך ביצוע המעצר. משכך לא עלה צורך מיידי להרחיק אותו מהמקום באמצעות שימוש בכח. לא קיבלתי את גרסתו של הנאשם כי נאלץ לעשות שימוש בכח על מנת להרחיק את האיום שהיה בהתנהלותו של ילון או את הפרעתו לביצוע המעצר, כטענתו. הנאשם הסביר את פעולתו נגד ילון בשני שלבים של הדיפה, כאשר השלב השני בוצע, לטעמו, משום שהתגברה התנגדותו של ילון לאחר ההדיפה הראשונה.

לכתחילה לא היתה מצד ילון התנגדות או פעולה כלשהי. נכון כי בתמונה (ת/1) ואף בסרטון נראית ידו של ילון, לאחר ביצוע ההדיפה הראשונה כשהיא בין גופו שלו לגופו של הנאשם, אך לא נצפית אלימות מצידו של ילון. עוד נראה בבירור כי את ידו השנייה הסיט ילון לאחור על מנת להגן על מצלמתו מפגיעה.

מאידך – קיבלתי את גרסתו של ילון ואני קובעת כי היא מהימנה. עדותו היתה סדורה, נחושה וקוהרנטית. גם ילון לא התלהם בעדותו ולא הגזים בה. הוא אישר כי התקרב אל השוטרים, כי צילם את המעצר וכי פנה אל השוטרים. הוא אף חזר והבהיר כי לכתחילה לא חשב להתלונן נגד הנאשם על אף מעשיו וסוף דבר עשה כן בשל העמדות שנשמעו מהמשטרה

את גרסתו של הנאשם לא קיבלתי לאור האמור לעיל ואף לאור כך שחרף זאת שהנאשם ציין בבית המשפט כי את מעשיו של ילון ראה כחמורים יותר ממעשיו של אביחי, הרי שילון לא נעצר במקום ההפגנה ואף לא עוכב, ויתר על כן עניינו כלל לא הוזכר בהודעתו של הנאשם במשטרה.

על כן, אני קובעת כי הנאשם היכה בפניו של ילון והדף אותו לאחור.

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"פ 70314-11-20 מדינת ישראל נ' גואטה

ההפגנה

בהודעתו הראשונה במשטרה שנמסרה מיד לאחר ההפגנה (ת/2) ציין הנאשם כי מדובר בתהלוכה אשר לא אושרה על ידי המשטרה וחרף זאת נערכה המשטרה ללוות ולאבטח את הצועדים. לתהלוכה כך ציין קדם תדריך של מפקד המרחב, אך הנאשם לא פרט את הנאמר בתדריך.

הנאשם ציין כי משהמפגינים הגיעו לרחוב בצלאל הם נתבקשו לחזור על עקבותיהם והובהר להם כי לא יוכלו להמשיך במסלול זה.

בהודעה שנמסרה במח"ש באותו יום ולאחר מכן (ת/3) מסר הנאשם כי בתוקף תפקידו הוא זה שמתכלל את התכנון וההערכות להפגנה. טרם ההפגנה נערכו המפגינים לצעדה מגשר המיתרים לכיכר פריז. המשטרה הודיעה להם שבמתווה זה התהלוכה אינה מאושרת והציעה מסלול חלופי, מאחר שהמפגינים סרבו לכך, כך ציין הנאשם, היה ברור שעליהם להעריך בכניסה לעיר לתהלוכה שלא אושרה על ידי המשטרה. ניתן תדריך על ידי מפקד המרחב, אך גם בהודעה זו לא פורט מה היה תוכנו של התדריך. בהודעה זו נשאל הנאשם האם היתה סמכות לשימוש בכח באירועים אלה והשיב: "לחלוטין כן. היו הרבה מאוד אירועי אלימות כלפי השוטרים אולם השימוש בכח נעשה באופן נקודתי מול אירוע ספציפי שבו קמה לשוטר סמכות להשתמש בכח כדי לממש את תפקידו ובוודאי לאחר שהותקף".

לשאלה האם הוא מסכים לכך שלא כל אירוע של תקיפת שוטר חייב להסתיים באלימות מצידו של אותו שוטר, השיב הנאשם: "השימוש בכח מבחינתי היה רק לצורך ביצוע המעצר ולא מעבר לכך. ניתן לראות שמרגע ההשתלטות פסק השימוש בכח".

בסיפא של הודעה נוספת במשטרה מיום 26/8/20 (ת/4) ואשר אינה עוסקת באירועים הספציפיים שלעיל, מסר הנאשם: "... התחושה הכללית בהפגנה זו היתה כי כבר מהשלב הראשוני המפגינים הגיעו משולהבים, טעונים ונראה כי מטרתם היתה להתעמת עם המשטרה".

בבית המשפט העיד הנאשם כי לאורך כל התהלוכה וכבר מתחילתה כרזו השוטרים למפגינים שוב ושוב כי מדובר בהפגנה בלתי חוקית וכי עליהם לפנות את הציר

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"פ 70314-11-20 מדינת ישראל נ' גואטה

נושא הכריזה למפגינים והודעה על היות ההפגנה בלתי חוקית, עלו לראשונה בבית המשפט, וכעולה מהאמור לעיל, לא נזכרו בכל הודעותיו של הנאשם במשטרה ובמח"ש.

ההפגנה ואופיה עלו לא מעט דם בעדויות עדי ההגנה – שוטרים שנטלו בה חלק בתפקידים שונים.

כך העיד אדם רומי (עמ' 159 לפרוטוקול ואילך) כי מדובר היה בהפגנה לא חוקית ובמפגינים שעשו כרצונם, חסמו דרכים וכבישים, שיבשו את התנועה ואף נהגו באלימות, לרבות כלפי שוטרים. לדבריו, אף הוא עצמו נקט לא מעט בכח במהלכה של הפגנה זו. הוא ציין כי בשעה 23.00-23.30 לערך מבקשים מהמפגינים לעזוב את המקום ואולם גרעין קשה שלהם נשאר.

העד נתבקש להתייחס לדוח הפעולה שהגיש (נ/23) ואישר כי אכן התייחס בו באופן ספציפי למפגין אחד – דניאל לוטם ואין הוא עוסק באירועים הנוגעים לשני המתלוננים נשוא תיק זה.

כעולה מהאמור לעיל עד זה לא מסר כי היו כריזות חוזרות ונשנות או בכלל למפגינים לפזר את ההפגנה ולעזוב את המקום וכל שציין כי פינו את המפגינים מהכביש למדרכות על מנת שלא לחסום צירי תנועה וכי לאחר השעה 23.30 קוראים להם לעזוב את המקום.

עידו ששון תאר את התהלכה כך שהמפגינים הלכו על הכביש ולא נענו לקריאות השוטרים לעבור אל המדרכות. העד סיפר על תחושותיו הקשת בהפגנה זו ועל מעצר מפגינים שנקטו באלימות (הם אינם המפגינים נשוא כתב האישום). כעולה מהאמור לעיל, גם עד זה לא סיפר על כריזה חוזרת או בכלל למפגינים לפזר את ההפגנה ולעזוב את המקום.

אסף הרוש אף הוא סיפר על מפגינים שנהגו בצורה ברוטלית ונהגו בלא רסן, הוא אף תאר אירוע של מעצר מפגין שתקף באופן ממשי את הנאשם ואשר היה קושי במעצרו בשל התנהגותו האלימה.

לא היה בדבריו של עד זה דבר באשר לכריזה לעבר המפגינים.

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"פ 70314-11-20 מדינת ישראל נ' גואטה

דור אילוז אף הוא תאר תחושות קשות מאותה הפגנה ואת התרשמותו הקשה מהתנהגות המפגינים, הוא אף ציין כי במקום נכחו עשרות אנשי תקשורת שאף הם הפריעו לעבודת המשטרה.

שוטר זה היה מעורב במעצרו של המפגין משה בר, הנזכר לעיל ואף נצפה בסרטון. הוא נשאל בחקירה הנגדית האם הבחין במאן דהוא מפריע למעצרו של משה בר וציין כי מסביב היתה המולה גדולה, אך לא זכור לו מישהו ספציפי שהפריע למעצר. אף הוא אינו מזכיר כריזה למפגינים.

יאיר עובדיה, הוא השוטר היחיד המפרט את התדריך שקדם לאירועים. לדבריו, על פי התדריך היה עליהם ללוות את המפגינים בצירי התהלכה ולוודא כי אינם חוסמים צירי תנועה. הוא פגש את המפגינים באזור רחוב בצלאל, לאחר שכוחות אחרים של המשטרה ליוו אותם מהכניסה לעיר ועד לשם. מאוחר יותר הוסיף כח שלחמישה שוטרים על מנת שאלה יחרימו מהמפגינים חצוצרות, כיוון שעברה השעה בה הותר להם להרעיש. הוא ציין כי לאורך כל הדרך היתה התנגדות של המפגינים ואלומות. הוא עצמו לא התפנה לעצור חשודים ועסק בפעילות אחרת. סוף דבר בשעות מאוחרות הושגה השליטה. העד תאר הפגנה קשה, שלוותה כאמור בצעקות לעבר השוטרים, גידופים ואף אלימות רבה וניסיון לפרוץ את המחסומים. יאיר עובדיה מזכיר כריזה למפגינים – בשעה מסוימת ניתנה הוראה לפנות את הצומת בכיכר פריז, כרזו למפגינים שוב ושוב בהפרשים של מספר דקות ואולם המפגינים לא שמעו להוראות אלה וחלקם ישבו על הרצפה.

בחקירה הנגדית ציין העד כי הוא עורך את דוחות הפעולה שלו בסדר כרונולוגי ואם ציין כי הכריזה היתה לאחר האירועים עם משה בר וגל בוזל – כך היה. עוד הופנה העד לכך כי בדוח הפעולה שערך (ת/23) והמתאר גם את מעצרו של משה בר, לא צויין כלל ועיקר כי מאן דהוא הפריע למעצרו של בר.

אלי כהן קצין החקירות והמודיעין של מרחב ציון במשטרת ירושלים, העיד אף הוא מטעם ההגנה. הגם שהובהר בתחילת עדותו כי הוא אינו עד מומחה לענייני הפגנות וגם באשר

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"פ 70314-11-20 מדינת ישראל נ' גואטה

להפגנה נשוא כתב אישום זה ודומות לה, מן הראוי היה להביא בעל תפקיד מתאים כדוגמת קצין האג"מ של המרחב, מסר העד דברים באשר לאופי ההפגנה. העד רואה אבחנה בין ההפגנות שנערכו ברחוב בלפור לבין התהלכות שהובילו אליהן. הכלים לגבי ההתנהלות ברחוב בלפור התפתחו מעת לעת ונקבעו גם על ידי בג"צ, בעדו שלטעמו, התהלכות אינן חוקיות, ותחילתן בציר כניסה מרכזי לירושלים. הגם שהיה מאמץ גדול מטעם המשטרה לתאם את התהלכות ואת המסלול שלהן חלק ניכר מהמשתתפים בהן פעל ללא אישור מהמשטרה ובמסלול שלא תואם עימה. מדובר היה בחסימות צירי תנועה ראשיים ויש בכך אף משום חשש לביטחון המשתתפים והציבור. הופנו אל העד שאלול רבות באשר לנוהלי אג"מ והפעלתם במקום וכאמור לעיל, עד זה אינו המתאים להתייחס לכך.

העד מסר כי התנהגות כזו של המפגינים נכנסת בגדר ההתנהגות הנזכרת בסעיף 155 לחוק העונשין ואישר בחקירתו הנגדית כי הם ממליצים להעמיד לדין מפגינים לאחר שכרזו להם באופן מובהק וחד משמעי שההפגנה אינה חוקית. הוא הסביר כי לאור אופי העבירות וההפגנות וריבוי המשתתפים והאירועים נוצרו מגבלות כך שהם חקרו רק פעילים מרכזיים בהפגנות, על סמך חומר שהועבר אליהם, או שהיו מעורבים באירועים חמורים. לעיתים לא יקרה כך בשל הקושי לאסוף ראיות וחומר בהפגנות מעין אלה.

תנ"צ עופר שומר כיהן ביום ההפגנה כמפקד מרחב ציון במשטרת ישראל ובתפקידו זה פיקד על אירועי ההפגנה ברחוב בלפור ועל אירועי התהלכה שהובילה אליה. העד סיפר כי היתה דינמיקה בהתנהלות הפגנות והסדרים שונים להתנהלותם, אלא שסוף דבר הפכו חלקן ללא חוקיות. תרחישי הייחוס שהוא רואה באירועים אלה הם חשש מפני אירוע פח"ע או הפרת הסדר הציבורי, על כן ישנם ניסיונות חוזרים לנתב את המפגינים לצירי תנועה מסויימים על מנת שלא יפגעו בחופש התנועה ובאיכות החיים של התושבים. מאחר שבמקום היו מפגינים רבים היה קושי של ממש לנתב אותם ועל כן התרכז בשמירה על הסדר. לטעמו, הערך של חיי אדם הוא העליון והקובע והכן על אף שמדובר בתהלכה לא חוקית היה לו חשוב לשמור כי הן המפגינים והן השוטרים לא ייפגעו. לאורך כל הדרך היו עימותים ופריצת צירים וסטייה מנתיבי התהלכה, תוך פעולות חוזרות ונשנות של השוטרים להחזיר את המפגינים לנתיב הרצוי.

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"פ 70314-11-20 מדינת ישראל נ' גואטה

הדבר הצליח אך באופן חלקי. העד סיפר כי כלפיו באופן אישי הופנו כל העת קללות, גידופים וביטויים עולבים.

העד ציין כי אירוע זה באותו ערב היה אחד האירועים המסובכים ביותר והדרך היחידה שנותרה לו היתה לחכות ל"צוואר בקבוק" שם יוכל לרכז כח ולהסיט את המפגינים בחזרה לנתיב הרצוי של התהלכה. באזור רחוב בצלאל, כך תאר, התפתח האירוע לעימותים ממשיים והוא הבחין בהתנהלות חריגה של המפגינים וכלשונו: "כל מיני דברים הזויים של אנשים שניסו לעשות אמבוש. אז הבנו לראשונה שלמפגינים יש אסטרטגיה, תכנון מראש ושימוש במשטרה כפלטפורמה לקידום האג'נדה שלהם".

לאחר עימותים קשים ולאחר שימוש בכח הוסטו המפגינים סוף דבר לנתיב אחר והאירוע הסתיים במעצרים של כ-50 אנשים.

העד הסביר כי ניהול הפגנה מעין זו אינו פשוט שכן נעשה שימוש בכח ובסוסים נגד מפגינים והדבר מצריך שיקול דעת.

בלשונו: "מדובר יחסית לא בסמכות המקסימלית אבל בסמכות גבוהה של שימוש בכח". משמע הדברים כי השוטרים רשאים לפזר את המפגינים בכח, לדחוף אותם, לגרור אותם ולעשות מה שצריך כדי להסיטם מהתהלכה הבלתי חוקית, על פי שיקול הדעת של המפקד. מותר אף לעשות שימוש בכח לצורך מעצר. עם זאת, כך הסביר, פעמים רבות באירועים אלה לא מתבצעים מעצרים שכן הם מצריכים כח אדם רב כלפי אנשים המתנגדים למעצר. המדיניות היתה לעצור רק במקרים קיצוניים.

בית המשפט ביקש מהעד הבהרות באשר לסמכות השימוש בכח והוא הבהיר כי לטעמו בזמן הכרזה על הפגנה לא חוקית ומכח סעיפים 153 ו-154 לחוק העונשין מוקנית למשטרה לאחר הכרזה להשתמש בכח, על מנת להשליט סדר. משהפנה אותו ביהמ"ש לאמור בסעיף כי ניתן להשתמש בכח על מנת להתגבר על התנגדות לפעולות המשטרה, הבהיר העד כי לטעמו כך הדבר לא רק לגבי התנגדות. המשיך ביהמ"ש והקשה על העד באומרו כי אין לו סמכות להפעלת כח אם אין התנגדות לפעולותיו והעד השיב: "התהלכה מתנגדת. יש התקהלות אסורה ואני מכריז עליה ככזו גם החוק וגם הנהלים מאפשרים לי להשתמש במדרגים כדי לפזר או לעצור את התהלכה. כל התהלכה אפשר לפזר לאחר שמכריזים עליה כבלתי חוקית".

העד עמד על כך כי הנחה את הנאשם באופן מפורש, כפי שהנחה גם אחרים לפזר את התהלכה בכח ולעשות מה שצריך על מנת להביאה למרכז העיר. ההנחייה היתה לשימוש בכח

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"פ 70314-11-20 מדינת ישראל נ' גואטה

ובסוסים בפקודה ישירה שלו. העד סבור כי על פי נוהלי המשטרה (נ/30) השוטרים היו רשאים באותן נסיבות אף לעשות שימוש באלות. לטעמו, לאחר הכרזה על ההפגנה כבלתי חוקית, הרי שהמצאותו של כל מפגין על ציר מרכזי או במתחם הפגנה מקימה סמכות להשתמש נגדו בכח על מנת לפזר את המפגינים.

בפני העד הוקרן סרטון המתאר את האירוע עם אביחי ולטעמו התרחש אירוע זה לאחר הכרזת ההפגנה כבלתי חוקית. הוא ציין כי ההכרזה האמורה היתה בכניסה לעיר. לשאלת ביהמ"ש הכיצד יודע איפוא אדם שהצטרף מאוחר יותר להפגנה כי מדובר בהפגנה בלתי חוקית, השיב העד כי יש להם מספיק ניסיון לזהות את האנשים השונים ולהפעיל שיקול דעת. לטעמו לא היתה טעות סבירה באירועי אותו ערב. הוא סבור כי בסרטון נצפית כניסה למרחב האישי של השוטרים והתנגדות למעצר ועל כן ניתן להפעיל כח. כך הדבר גם לגבי האירוע בו היה מעורב ילון. לדבריו, הנאשם ואחרים פעלו על פי הנחיותיו.

בחקירה הנגדית הקשתה ב"כ המאשימה על העד, שכן הוא נחוש מאוד שהדברים התבצעו על פי הנחיותיו ולא נפל רבב בהתנהלותו של הנאשם, ועל כן מדוע לאורך כל הדרך, במהלך החקירה, שימוע וכיו"ב לא מצא לנכון להתייצב ולומר שהנאשם פעל למעשה על פי הנחיותיו. העד השיב כי במחשבה שניה יתכן והיה עליו לפעול כך ולטעמו מדובר בכשל בחקירה כיוון שלא זומן.

העד הבהיר כי הוא רואה אבחנה בין התהלכה להפגנה וכי ההפגנה, כך על פי קביעת ביהמ"ש העליון, שהתרחשה בשטח פתוח, אינה מצריכה רישיון. ואולם אם מפקד המחוז סבור כי היא מסוכנת לציבור ואינה עומדת בתנאים, יכול להכריז עליה כבלתי חוקית. התהלכה מצריכה רישיון והיתה בלתי חוקית לכל אורכה.

הפגנה לטעמו היא כאשר יותר מ-50 אנשים עומדים במקום מסויים ונושאים נאומים פוליטיים. תהלכה, היא כאשר אנשים הולכים ממקום למקום והאבחנה נעשית על פי ניסיון ושיקול דעת. משעומת העד עם דברי מפקד המרחב ניצב ידיד בכנסת אודות אירועי אותו ערב, שם ציין כי היתה מגמה של המשטרה להכיל את כל האירוע והכיצד עולים הדברים בקנה אחד עם עדותו ולפיה מלכתחילה הורה על שימוש בכח, השיב העד כי התהלכה היתה בלתי חוקית והשלב של שימוש בכח היה מאוחר יותר ולסברתו ניצב ידיד התייחס להפגנה ולא לתהלכה. ב"כ

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"פ 70314-11-20 מדינת ישראל נ' גואטה

המאשימה הטיחה בעד כי גם הנאשם עצמו אינו טוען שעשה שימוש בכח כדי לפזר את ההפגנה אלא מטעמים אחרים. העד עמד על כך שהוא נתן הנחייה כזו ואם הנאשם פעל בשל הגנה עצמית, עשה כן על פי שיקול הדעת שלו.

הוטח בעד כי הנה בשלוש הודעות שונות שלו בחקירה, לא מסר הנאשם כי פעל כפי שפעל בשל הנחיות שקיבל מהעד והעד השיב כי הנאשם מסר את הודעתו "מהמיקרו ולא מהמקרו".

ניצב דורון ידיד, מפקד מחוז ירושלים במשטרת ישראל, במועד הרלבנטי, העיד אף הוא מטעם ההגנה.

העד סיפר על הפגנות "בלפור" בכלל ולטעמו, מעודו ועל אף ניסיונו הרב, לא ראה עיונות ושנאה כאלה, גידופים וזלזול. הוא סיפר על ריבוי הפגנות ותהלכות שהיה על המשטרה להתמודד עימן תדיר. לא פעם אישר קיומה של תהלכה, הגם שלא הוגשה בקשה לאישורה כיוון שמפגינים רבים אינם אלימים והפרובוקטיביים שבהם הם מעטים יחסית לקהל שהגיע. ביום חמישי קיים הערכת מצב ונתן הנחיות לפקודיו. השיקולים שהנחו אותו באשר לשיטה בתהלכה היו צמצום הנזק לציבור ומניעת הגעת התהלכה לחלק האחורי של בית ראש הממשלה.

ביום האירוע, כך תאר, הלך האירוע והתעצם ובשלב מסויים הוא נתן הוראה לפעול בכח ולהכניס סוסים למקום. לטעמו, עדיפים הסוסים על פני שימוש באלות. כל אלה הופעלו לאחר שבכריזה הושמע כי מדובר באירוע שאינו חוקי ואכן, כך ציין, מרבית האנשים שהם נורמטיביים עזבו את המקום.

לדבריו, הנאשם עשה שימוש בכח אך לא היה אלים והוא רואה אבחנה בין השניים. כך הסביר גם בדיון בכנסת.

עוד הסביר כי השימוש במעצר מפגינים נעשה במשורה ורק נגד מתפרעים ומסיתים ממש. העד סיפר כי שוחח עם ראש מח"ש אודות אירועים אלה ועל כן נשאל הם מסר לה שאותו ערב ניתנה הנחייה שלו להכריז על ההפגנה כלא חוקית ולעשות שימוש בכח. העד השיב כי אינו זוכר. הוא לא שוחח עם ראשת מח"ש כחשוד אלא כמפקד.

העד שב והדגיש כי נתן הנחייה חד משמעית לעשות שימוש בכח. משצפה בסרטון המתעד את האירוע לגבי אביחי ציין כי הנאשם ביצע את תפקידו והיתה הפרעה לשוטר במילוי תפקידו. עם זאת, העד סיפר כי ביקש להכיל את התהלכה, הגם שלא היתה חוקית.

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"פ 70314-11-20 מדינת ישראל נ' גואטה

לגבי האירוע בו היה מעורב ילון, הרי שהיה זה לאחר הכרזת ההפגנה כלא חוקית ולטעמו של העד במסגרת סמכותו של הנאשם להפעיל כח סביר.

בחקירה הנגדית, במהלך בקשה כי יתייחס לדברים שמסר בוועדת הכנסת, אישר ניצב ידיד כי אינו ראוה הפרעה לשוטר כמקימה סמכות לשימוש בכח, אלא שבמקרה דנן לא היה מדובר בהפרעה לשוטר, אלא בתקיפה.

ב"כ המאשימה הקשתה וטענה כיצד איפוא הצדיק את מעשיו של הנאשם כלפי אביחי כאשר אביחי לא תקף את הנאשם. העד השיב כי לכתחילה ניתנה לנאשם סמכות לפזר את המפגינים באמצעו כח ופיזורם. בכח היה על מנת למנוע נזק גדול יותר בעתיד. לשאלה מדוע הודיעו מחד שההפגנה אינה חוקית ומאידך המשיכו ללוות את המפגינים ואפשרו להם להמשיך אותה, השיב שכך הפעיל את שיקול דעתו והיה בכך כדי לצמצם מפגעים ועימותים.

ב"כ המאשימה הציגה בפני העד סרטון ובו נראית אישה מתקרבת אל הנאשם באופן ממש ומצלמת והוא נשאל מדוע מפגינה זו לא נהדפה על ידי הנאשם. העד הסביר כי לא הכל נהדפים, כיוון שהדבר אינו אפשרי וכי יתכן והיחס אליה היה אחר כיוון שהיא אישה. גם עד זה נשאל הכיצד עד לסופה של פרשת ההגנה ובמהלך החקירה לא הגיע למסור את דבריו ואשר לפיהם הנאשם פעל על פי הנחייתו שלו והוא ציין כי יש להפנות את הטענה כלפי מח"ש שלא זימנו אותו. לסברתו על הנאשם היה למסור דברים אלה במהלך חקירתו. ועוד הקשתה ב"כ המאשימה הכיצד הנאשם אשר קיבל הנחייה לפזר את המפגינים תוך שימוש בכח עשה כן רק כלפי שני מפגינים ולא כלפי אחרים. העד השיב כי לא ניתן להדוף את כולם ויש להפעיל שיקול דעת.

עינינו הרואות כי אי הסדר והמהומה שחלו אותו ערב בהפגנה נשוא כתב האישום חלחלו אף לעדויות העדים בהליך זה.

רבו התיאורים אודות שהתרחש בהפגנה זו, תוך עירוב של רגשות ותחושות בעובדות וחוויות.

נראה, כי הגם שהדברים לא היו צריכים להגיע לידי כך, נוצרו בהפגנה זו "שני צדדים" – המפגינים מחד גיסא והשוטרים מאידך גיסא. הפגנה היא זכות יסוד של אזרחים במדינה ואין

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"פ 70314-11-20 מדינת ישראל נ' גואטה

חולק כי מרביתם של המפגינים אף בהפגנות מעין אלה הנזכרות בהליך זה הם אזרחים נורמטיביים שומרי חוק אשר ביקשו למצות את אחת מזכויות היסוד שלהם למחות נגד תהליכים ומהלכים שנראו להם כלא נכונים וכראויים לשינוי. מעבר למחסומים עמדו שוטרי משטרת ישראל, שהיא המשטרה שנועדה לשמור ולהגן על אזרחים אלה ואין להם בלתה. ואכן חלק נכבד מעבודתם של השוטרים בהפגנות אלה היה ללוות את המפגינים ולהבטיח את שלומם ואת יכולתם למצות את זכות היסוד של הם להפגין. ההפגנות היו נרחבות ותדירות ובאווירה שהתלהטה לא אחת והביאה להתלהמות הרוחות וכך היה על שוטרי משטרת ישראל אף לטפל במסגרת תפקידיהם בתופעות חריגות אלה שנעשו על ידי מיעוט המפגינים ואשר עניין הפרעה שלום הציבור, הפרעה לסדר הציבורי ולעיתים אף מעשים שיש בהם אלימות. ואין צריך לומר כי יש להוקיע ולגנות כל מעשה של אלימות המופנה כלפי שוטרי משטרת ישראל.

ניכר היה מדבריהם של כל העדים אשר העידו בבית המשפט כי ברי היה לכל כי משטרת ישראל תלווה את ההפגנות והתהלכות ותאבטח את המשתתפים בהן גם אם מדובר באירועים שלא ניתן להם אישור מקדים של המשטרה. עם זאת, ברי היה כי המשטרה לא תוכל להכיל מעשי אלימות והפרת הסדר הציבורי.

ההפגנות שינו פניהן מפעם לפעם ולעיתים קדמו להן תהלכות שהחלו בכניסה לעיר ירושלים, באך לרחוב בלפור – מקום משכן ראש הממשלה, לעיתים היו הן הפגנות רבות משתתפים במיוחד ולעיתים אף סוערות במיוחד.

כעולה מעדויותיהם של כל העדים בהליך זה, בין המתלוננים – עדי התביעה ובין עדי ההגנה ההפגנה בערב נשוא כתב האישום היתה רבת משתתפים, מורכבת, וסוערת.

לא אחת, במהלך העדויות עלתה השאלה האם הוכרזה הפגנה זו, או התהלכה שהחלה ואתה כהפגנה בלתי חוקית, כיצד נמסרה הודעה זו ומתי.

לנאשם שתי גרסאות באשר לכך, זו אשר מסר במשטרה בהודעותיו הן בתחנת המשטרה והן במח"ש ולפיהן מסלול התהלכה לא היה מאושר אך עם זאת נערכה המשטרה ללוות את

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"פ 70314-11-20 מדינת ישראל נ' גואטה

ההולכים ולאבטח אותם. הנאשם הזכיר בשתי הזדמנויות כי טרם התהלכה ניתן תדריך של מפקד המרחב אך לא פרט מה נאמר בתדריך זה. משנשאל שאלות מפרוטות האם ניתן היה לעשות שימוש בכח בהפגנה זו, השיב בחיוב, אך לא ציין כי ההנחייה היתה לפזר את המפגינים בכח, אלא הזכיר שימוש בכח לצרכי ביצוע מעצר וכתגובה לתקיפה. הכל כפי שפורט לעיל.

7

בבית המשפט, לראשונה, סיפר הנאשם על כריזה חוזרת ונשנית לאורך כל התהלכה למשתפים בה. עם זאת, כאשר הוצג בפניו סרטון ובו נשמעת כריזה למפגינים ציין כי הדבר ארע בסופה של ההפגנה בכיכר פריז ולאחר האירועים הנזכרים בכתב האישום.

לשאלות בא כוחו מהם האמצעים העומדים לרשות המשטרה לפיזור הפגנה ציין הנאשם כי זה מתחיל מכך שהשוטרים ניצבים מול המפגינים והודפים אותם במידת הצורך וככל שרמת ההתנגדות והאלימות עולה מופעלים פרשים ואמצעים לפיזור המון, והכל ביחס לעוצמת ההתנגדות. הנאשם לא ציין כלל ועיקר כי לכתחילה ניתנה הנחייה לפזר את ההפגנה בכח.

מטעם ההגנה העידו מספר שוטרים אשר נטלו בה חלק בתפקידים שונים ומי מהם לא מסר, כפי שפורט לעיל, על כריזה חוזרת ונשנית במהלך התהלכה. מי מהם גם לא סיפר על תדריך שקדם להפגנה ואשר בו צויין כי עליהם לפנות את המפגינים תוך שימוש בכח.

לאחר שמיעת כל העדויות והתרשמות מכלל העדים שהעידו בבית המשפט ובעיקר בשל כך שהנאשם עצמו לא מסר כך בשלוש הודעות שמסר לאחר ההפגנה במשטרת ישראל ובמח"ש, לא יכולתי לקבל את גרסתו הכבושה שהושמעה לראשונה בבית המשפט כי באוזני המפגינים הושמעה באופן תכוף כריזה חוזרת ונשנית ובה הודעה על היות התהלכה בלתי חוקית ועל חובתם להתפזר מהמקום.

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"פ 70314-11-20 מדינת ישראל נ' גואטה

אלא, שאדגיש כי הגם שקבעתי קביעה כזו, משקלה ממילא, מסויים מאוד. שכן איו נפקא מינה באם היתה כריזה כזו או אחרת לשאלה האם מוסמך היה הנאשם להפעיל כח כלפי המפגינים בנסיבות בהן הופעל הכח. שכן עצם היותה של הפגנה או תהלוכה בלתי חוקית אינה מעניקה מניה וביה את הסמכות והעילה לשימוש בכח.

לכאורה, למקרא עדויותיהם של תנ"צ עופר שומר וניצב דורון ידיד ניתן היה לסבור אחרת. על פי עדויותיהם, הרי שלכתחילה ועוד טרם תחילתה של התהלוכה ניתנה הנחייתם לפזר את התהלוכה וההפגנה ולהרחיק את המפגינים באמצעות שימוש בכח. יטען הטוען כי אם מפקד המרחב ומפקד המחוז נתנו הנחייה זו כזו, מה לנו כי נלין על הנאשם אשר פעל על פי אותה הנחייה.

אלא שתמיהות לא מעטות עולות בהקשרה של הנחייה כזו.

כל השוטרים אשר העידו בבית המשפט לא מסרו דבר אודות הנחייה כזו או תדריך כזה שקדם להפגנה ולתהלוכה. מי מהם גם לא נשאל על כך. ואם זהו קו ההגנה, מדוע בא כח הנאשם, אשר ברי כי מוכר לו קו הגנה זה, לא הפנה אותם לנושא זה כלל ועיקר.

תנ"צ שומר וניצב ידיד אשר העידו באופן כה חד משמעי אודות מתן הנחייה זו, גם מסרו על תחושותיהם הרעות באשר לעצם נקיטת ההליך הפלילי נגד הנאשם. נשאלה השאלה, מדוע לא מצאו אלה את ההזדמנות הנאותה והראוייה להביא בפני גורמי החקירה את עמדתם כי הנאשם למעשה, פעל על פי הנחייתם, אלא הניחו לחקירה להתמשך ולהבשיל כדי הגשת כתב אישום נגד הנאשם.

לא ניתן לקבל טענתם כי לא זומנו למח"ש. זאת בשל מעמדם ותפקידיהם במשטרה ועל כן היכולת שלהם ליזום בעצמם פניה למח"ש, במצב נסיבות שכזה והן מפני שניצב ידיד עצמו העיד כי נפגש עם ראשת מח"ש בענין חקירה זו ולא ברור, איפוא, מדוע לא מסר לה את הדברים.

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"פ 70314-11-20 מדינת ישראל נ' גואטה

תמיהה נוספת עולה לאור הדברים שהובאו במהלך העדויות בבית המשפט כי הנה מספר ימים לאחר ההפגנה הופיע ניצב ידיד בדיון בוועדות הכנסת וגרסתו שם היתה כי המשטרה עושה כל מאמץ להכיל את ההפגנות והמפגינים ונמנעת עד כמה שאפשר משימוש בכח ואפילו בנסיבות שהיה מקום לעשות שימוש בכח. ואכן אף ניצב ידיד עצמו התקשה להסביר סתירה זו.

ויותר מכל אלה תמוהה גרסתו של הנאשם. ברי כי לו ניתנה לנאשם הנחיה בדבר פיזור המפגינים באמצעות כח הוא היה מוסר על כך בהודעתו הראשונה במשטרה. בוודאי בהודעות מאוחרות יותר כאשר נשאל ב"רחל בתך הקטנה" על מקור הסמכות להפעלת כח מצידו. הנאשם לא מסר על כך דבר, אלא, כפי שנאמר לעיל, לראשונה בגרסתו בבית המשפט.

ועוד אוסיף, כי אם זו היתה ההנחייה לכתחילה לכוחות, מדוע לא פינו כוחות המשטרה את התהלכה כבר בראישתה ועשו שימוש בכח לצורך כך. נהפוך הוא – נשמעו עדויות כיצד הכילו השוטרים את הנעשה וכיצד ליוו את המפגינים בדרכם. הסרטונים שהוצגו בבית המשפט, בין אלה המתייחסים לאירועים של ילון ואביחי ובין אחרים הצביעו ללא ספק וכפי שצויין לעיל על הפגנה מרובת משתתפים סוערת ומורכבת. נשמעו צעקות מכל עבר, רבים מהמפגינים נראים מתקרבים לשוטרים ונכנסים למרחב האישי שלהם, רבים מהמפגינים צילמו את המתרחש ורבו העימותים בין השוטרים למפגינים והנה, גם הנאשם עצמו וגם האחרים סיפרו על מעצרים שבוצעו במשורה וגם הנאשם עצמו לא הדף מפגינים אחרים הגם שמדובר היה באותן תופעות. לא נעשתה הדיפה ו/או הרחקת המפגינים באמצעות כח, והפעלת כח על ידי המשטרה נצפתה באירועים נקודתיים בלבד.

על כן, איני מקבלת את הטענה כי לנאשם ולאחרים ניתנה הנחייה כוללת, גורפת וחד משמיעת שעניינה לפזר את המפגינים, ההפגנה ו/או התהלכה באמצעות כח.

גם בקביעה זו אין לסיים את בחינת האירועים, שכן יתכן ונוצר במהלך ההפגנה מצב, נוצרו נסיבות, שהצדיקו שימוש בכח ויש לבחון אם כאלה אכן התרחשו.

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"פ 70314-11-20 מדינת ישראל נ' גואטה

הגנות נוספות

לעיל נסקר ובהרחבה נשוא מתן ההנחיה או אי מתן ההנחיה לנאשם ולאחרים לפזר בכח את המפגינים. משנקבע כי כך לא ארע, הרי שממלא לא קמה לו לנאשם הגנת הצידוק לה טען. עם זאת העלה הנאשם טענות נוספות כפי שיפורט להלן.

הגנה עצמית

לעיל קבעתי בעניינו של כל מתלונן בנפרד כי לא קמה לנאשם ההגנה של הגנה עצמית. אוסיף ואדגיש כי הגנה זו נדונה לא אחת בבתי המשפט ונקבעו מבחנים לקביעת נסיבות ועובדות שיש בהן כדי להניח בסיס להגנה כזו.

יסודות אלה עוסקים בתקיפה שהופנתה כלפי נאשם, נחיצות של שימוש בכח מצידו כדי להדוף את התקיפה, נחיצות של מיידיות לשימוש בכח בנסיבות שנוצרו, וסבירות ופרופורציה בין הכח והסכנה שנקט התוקף לבין תגובתו של המגיב. (ע"פ 5266/05 זלנצקי נ. מ"י)

בעניינו לא הותקף הנאשם כלל ועיקר וכפי שקבעתי לעיל, התקרבותם של המתלוננים אליו ואף פניה בדברים אליו ו/או אל שוטרים אחרים לא יצרה איום או סיכון, ובוודאי לא כזה אשר הצדיק הפעלת כח מסוג כלשהו.

צורך

הדברים שנאמרו לגבי ההגנה העצמית יפים אף לענין הצורך. לא הוכח כי מי מהמתלוננים יצר איום או סיכון כלשהו לא לנאשם ואף לא לאחרים בסביבתו, בוודאי לא איום או סיכון המעלים צורך של שימוש בכח כלשהו. אם היה רצון להרחיק את המתלוננים ניתן היה לעשות זאת אף ללא שימוש בכח.

והנה חרף הטענה כי המתלוננים היוו סיכון ואף איום לא נעשה כל ניסיון לעכב אותם או לעצור אותם.

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"פ 70314-11-20 מדינת ישראל נ' גואטה

סעיפים 151-154 לחוק העונשין

סעיפים אלה עוסקים בהתקהלות ההופכת להתקהלות אסורה ואף להתפרעות. בדרך להודיע עליה ולבקש מהמשתתפים בה להתפזר וכאמור בסעיף 154 היה ולא התפזרו המתפרעים והם מוסיפים להתפרע ניתן לעשות ככל הדרוש כדי לפזרם או לתפסם וכנגד המתנגד לתפיסה ניתן להשתמש בכח סביר על מנת להתגבר על התנגדותו. לעיל הובא דיון מפורט אשר להודעה או אי הודעה על היות ההפגנה בלתי חוקית. כפי שצויין לעיל שני המתלוננים לא היו חריגים באופן התנהגותם ביחס למפגינים אחרים במקום. לא ניתן לקבוע לגביהם כלל ועיקר כי דווקא הם ניתנים להגדרה כמתפרעים. יתר על כן, אף על פי הוראות החוק ובאם סרבו לעזוב את המקום וכך לא הוכח – הרי שניתן היה לתפסם, דהיינו לעצרם. לא נעשה כל ניסיון כזה. שימוש בכח אפשרי על פי לשון החוק רק כאשר המתפרעים ממשיכים להתפרע ולהתנגד לתפיסתם. ממילא אף זאת לא קרה. על כן גם סעיפים אלה אינם רלבנטיים לענייננו.

ההגנה הרחיבה בסיכומיה אודות ההפגנה אותו ערב בכלל ובאשר לאירועים מסויימים ממנה בפרט, לרבות אירועים שהתייחסו למפגינים אחרים, ולצעדים שננקטו כלפיהם, לרבות למעצרים ולסמכויות הפעלת כח בעת מעצרים. כל אלה אינם מענייננו. שני המתלוננים לא נקטו באלימות כלפי הנאשם או כלפי שוטרים אחרים, כפי שנקבע לעיל. לא נעשה כל ניסיון לעצרו וממילא הפעלת כח לא היתה במסגרת הליכי מעצר. אין לאירועים האחרים שנסקרו בהרחבה משום השלכה כלשהי על המתלוננים.

חשש מפני נגיף הקורונה - צורך

טענה זו לא עלתה בהודעותיו של הנאשם במשטרת ישראל או במח"ש ולמעשה גם לא היתה מטענותיו העיקריות בבית המשפט.

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"פ 70314-11-20 מדינת ישראל נ' גואטה

אין חולק כי היו במקום משתתפים רבים וכולם, מפגינים ושוטרים כאחד לא שמרו על ריחוק חברתי. עצם ההפגנה יצרה מצב כזה ואולם נראה כי הגם שהנאשם הזכיר במענה לכתב האיטום את הצורך להתמודד עם נגיף הקורונה ואף להרחיק אנשים בשל כך, הרי שהמניעים להדיפת שני המתלוננים ממנו לא היו נעוצים בטענה זו ושוב אדגיש כי המתלוננים לא היו חריגים בהתנהגותם ביחס למאות מפגינים אחרים שהיו במקום ולא הורחקו על ידי הנאשם. ב"כ הנאשם הרחיבו בסיכומיהם בנושא זה ובצורך של הנאשם להגן על עצמו ועל אחרים ואולם, כאמור, אף הנאשם לא טען כי פעל ממניעים אלה.

טעות בעובדה

הועלתה על ידי ב"כ הנאשם טענה לא ברורה בנושא זה ומן הסיכומים לא הובהר האם הטעות בעובדה הנטענת היא כי הנאשם סבר מתוך טעות כי הוא מסומך לעשות שימוש בכח או סבר מתוך טעות כי במח"ש מבינים את ההוראה אחרת ממנו ועל כן הסתפק בתשובה תמציתית ובלתי ממצה ולפיה היתה לו סמכות לעשות שימוש בכח. לטענת ב"כ הנאשם הרי שמפקדיו של הנאשם הורו לו להשתמש בכח – טענה שנדחתה כמפורט לעיל ואם זו טענתם וזהו קו ההגנה הכיצד יכול הנאשם לטעון כי טעה בעובדה מתוך שסבר כי יש לו סמכות, אך כזו לא ניתנה לו למעשה? ובאשר לטעות בהבנתו את שאלות מח"ש, ברי שלא לכך כוונת ההגנה הניתנת בחוק לעושה מעשה.

אכיפה בררנית – הגנה מן הצדק

טענת ב"כ הנאשם היא כי בעוד שהמדינה נקטה הליכים פליליים נגד הנאשם, היא לא נקטה הליכים כאלה נגד מפגינים שהיו אלימים נגדו במהלך אותה הפגנה ממש – משה בר ודניאל לוטם שעניינם הועלה לא אחת במהלך הדיונים. הגם שעניינם של שנים אלה נזכר לא אחת במהלך הדיונים, הרי שכל חומר הראיות בעניינם לא הובא בפני בית המשפט ואין לי כל יכולת לקבוע האם בדין ללא ננקטו הליכים נגדם אם לאו

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"פ 70314-11-20 מדינת ישראל נ' גואטה

ואין לי כל יכולת לבחון שיקולים אלה במסגרת טענה של הגנה מן הצדק. אכיפה בררנית היא, כידוע, בין שווים ואולם אינה קיימת במקום בו קיים שוני. כאמור, אין לבית המשפט נתונים לקבוע כי אכן מדובר באכיפה בררנית. כך הם הדברים גם לגבי טענת ב"כ הנאשם כי אכיפה בררנית נוספת היא בכך שילון התלונן כי הנאשם נקט נגדו אלימות, אך תאר בדבריו כי גם שוטר בשם אריאל נקט כלפיו אלימות והנה כלפי אריאל לא ננקטו הליכים כלשהם. אף בענין זה, אין לבית המשפט תשתית נתונים מספקת שיהיה בה כדי לקבוע האם שיקול הדעת לפתוח בחקירה בנושא זה אם לאו ראוי או שמא פסול, שכן גם לגבי שיקול דעת זה לא הובאו בפני בית המשפט נתונים, לבד מההסכמה כי אכן עניינו של שוטר זה לא נחקר כלל ועיקר.

זוטי דברים

לטעמם של ב"כ הנאשם הרי גם אם ייקבע בית המשפט כי הדברים ארעו, כמתואר בכתב האישום, הרי שלאור נסיבות האירוע, והלחץ בו היה נתון הנאשם אל מול הפעולות הפיזיות שנקט ואשר לא גרמו לנזק כלשהו יש לקבוע כי המדובר בזוטי דברים. אכן אין המדובר באלימות בוטה ואכן לא נגרם נזק למתלוננים. אין גם חולק כי האווירה באותו ערב היתה טעונה ולא פשוטה כלל ועיקר. רעש, המולה וחיכוכים בין מפגינים לשוטרים. על אף כל אלה ועל אף הלחץ בו נתון היה הנאשם הרי שהציפיה מכל שוטר בכלל ושוטר בדרגתו, מעמדו ותפקידו של הנאשם בפרט כי ינהג על פי המצופה ממנו ובוודאי באשר לנושא של שימוש בכח. לא מצאתי כי מדובר בזוטי דברים.

הגנה מן הצדק

לטענת ב"כ הנאשם הצטברו במקרה זה נסיבות שונות שיש בהן ובהצטברות כדי להביא לביטולו של כתב האישום בשל טענה של הגנה מן הצדק.

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"פ 70314-11-20 מדינת ישראל נ' גואטה

הטעמים לכך היא אכיפה בררנית הן באשר למפגינים אחרים והן באשר לשוטר אחר, כפי שפורט לעיל, אי הודעה לתחנת מוריה של משטרת ישראל כי נפתחה חקירה מח"ש ועל כן המשיכה התחנה בחקירותיה לרבות גביית הודעה נוספת מהנאשם, סטייה ממדיניות התביעה והחקירה וסטייה ממדיניות מח"ש לגבי סגירת תיקים בהסדר מותנה. נזק ראייתי ונזק בהעדר איתור מצלמות .

האכיפה הבררנית נידונה לעיל.

אכן מוטב היה לו הרשויות היו מסונכרנות ביניהן ותחנת משטרה מוריה היתה מודעת לכך שנפתחה חקירת מח"ש ונמנעת מהמשך עיסוק בעניינו של הנאשם. אין בכך לכשעצמו ואף לא בהצטרף לנסיבות אחרות כדי להוות התנהגות שערורייתית של רשויות התביעה והחקירה שיש בה כדי להביא לביטולו של כתב אישום.

האירוע לא תועד במצלמות נוספות מלבד הסרטונים שהוגשו לבית המשפט כיוון שבהחלטה של משטרת ישראל עצמה יצאו השוטרים לאירועים אלה כאשר אינם מצויידיים במצלמות גוף. באשר למצלמות אבטחה באזור, הרי חרף טענות ב"כ הנאשם בענין זה עולה מראיות שהוגשו לבית המשפט כי נעשו על ידי מח"ש ניסיונות לאתר כל חומר מצולם רלבנטי ובכלל זה מצלמות מאזור האירוע (ת/13 ו-ת/18).

לענין עריכת הסדר מותנה טענו ב"כ הנאשם כי הנה ישנם מקרים בהם הוסדר הסדר כזה ואילו המאשימה מצידה הגישה טבלה בה אבחנה את המקרה דנן ממקרים אחרים. כידוע, ישנם מקרים בהם מושג הסדר מותנה וישנם מקרים ואפילו דומים להם, בהם משיקוליה שלה אין המאשימה פועלת בצעד זה, כאשר במכלול שיקוליה אף אינטרסים ציבוריים ואחרים. לא הוכח כי טעם פסול ו/או לא ענייני כלשהו בהביא במקרה זה לאי עריכת הסדר מותנה עם הנאשם.

הנה – כל טענה לחוד ואף כולן בהצטברותן אינן מעלות התנהגות שערורייתית של הרשויות שיש בה כדי להביא לביטול כתב האישום.

סוף דבר

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"פ 70314-11-20 מדינת ישראל נ' גואטה

לאחר הדיון המפורט והארוך שלעיל ניתן לקבוע בתמצית כי אפילו מדובר בהפגנה בלתי חוקית ואפילו ידעו המשתתפים בה, לרבות שני המתלוננים כי ההפגנה היא בלתי חוקית, הרי בכך לכשעצמו לא קמה עילה של שימוש בכח.

הטענה כי היתה הנחייה המורה לנאשם ולשוטרים האחרים לפעול בכח על מנת לפזר את המפגינים נדחתה כמפורט לעיל.

הסמכות לפיזור בכח על פי חוק היא לגבי מפגינים היוצרים התפרעות והמסרבים להתפנות מהמקום למרות קריאות המשטרה לעשות כן וממשיכים בהתפרעותם. אף אז יש לתפסם – לעצרם ואם המשיכו בהתנגדותם לתפיסתם - אז ורק אז קמה הסמכות לעשות שימוש בכח לצורך מעצרים.

האירועים באשר לשני המתלוננים נשוא כתב אישום זה, אינם באים כלל ועיקר בהגדרות אלה ואף לא נעשה כל ניסיון לעכבם או לעצרם בזירת האירוע.

טענות נוספות שיש בהן כדי להקים לנאשם הגנה בשל הפעלת הכח כלפי המתלוננים נדחו כאמור לעיל.

אין חולק ואף זאת כפי שנאמר לעיל כי ההפגנה אותו ערב היתה רבת משתתפים עד מאוד, משתרעת על פני שטח גדול, ורבו בה העימותים והחיכוכים של המפגינים עם שוטרי משטרת ישראל. אכן נתגלו גם מקרים של אלימות מילולית ופיזית שהופעלה כלפי שוטרים על ידי יחידים מסויימים.

אין בכל אלה ובאווירה הקשה שנוצרה במקום כדי להוות, לכשעצמה, עילה להתנהגותו של הנאשם כפי שביקשה ההגנה לעשות.

התנהגותו כלפי שני המתלוננים נבחנה ביחס להתנהגותם הם כלפיו וכלפי השוטרים ולא ביחס להתנהגותם של אחרים.

על כן ומשהוכח כי הנאשם נקט אלימות כלפי שני המתלוננים כפי שפורט לעיל, אני מרשיעה אותו בשתי עבירות של תקיפה, לפי סעיף 379 לחוק העונשין.

ניתנה היום, כ"ד סיון תשפ"ב, 23 יוני 2022, במעמד הצדדים

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"פ 70314-11-20 מדינת ישראל נ' גואטה

עִינֵי רוֹן

עִינֵי רוֹן, שׁוֹפֵטֵת - נְשִׂיאָה